

๒๒.๑๑
ก ๒๒.๑
๒.๒

คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข

ปริญญานิพนธ์
ของ
กิตติมาพร โลกาวิทย์

๑๓ พ.ค. ๒๕๔๐

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มีนาคม ๒๕๔๐
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๖๘๙๐

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโกสุม)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโกสุม)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่...17...เดือน...มีนาคม...พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่ง จากอาจารย์สุทิพรรณ พัฒนพณิชย์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สลโกสม กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์และได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ซึ่งส่งผลต่อความสมบูรณ์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ดร.เพ็ญใจ สัตยุตม์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ นางสาวกาญจนา สันติพัฒน์ชัย นางคมคาย กิจวัฒน์ชัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล และขอขอบคุณ นางสุภาวดี ด้านธำรงกุล ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทุกท่านที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัย

ขอขอบคุณอาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน์ และเพื่อนนิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 21 วิทยาลัยมิตรของผุ้วิจัย ที่ให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งมาตลอด

นอกจากนี้ ขอขอบคุณ คุณพีเจริญ เพริศพริ้ง คุณชานิตย์ โลกาวิทย์ คุณชนพงศ์ โลกาวิทย์ คุณธีรพันธ์ โลกาวิทย์ เด็กชายณัฐพร โลกาวิทย์ ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อเป็นสักการบูชาแก่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน

กิตติมาพร โลกาวิทย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ...	7
คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
งานวิจัยในประเทศ	35
งานวิจัยต่างประเทศ	39
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	44
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	45
ตัวอย่างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	46
การหาคุณภาพของเครื่องมือ	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้า ภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข	54
ตอนที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่าง คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบัน พระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข	83
5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	85
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	85
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	85
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล	86
การวิเคราะห์ข้อมูล	86
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
อภิปรายผล	95
ข้อเสนอแนะ	103
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	104

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	114
ก. หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย และสถาบันพระบรมราชชนกและผู้วิจัย	115
ข. แบบสอบถามเพื่อการท้าวิจัย	124
ประวัติย่อของผู้วิจัย	140

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ในสังกัด สถาบันพระบรมราชชนก ดำเนินการผลิต	15
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่	43
3	จำนวนร้อยละของบุคลากร วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรม ราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามสถานภาพ	54
4	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน อันดับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้า ภาควิชาและวิทยาจารย์ ด้านบุคลิกภาพ	55
5	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน อันดับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้า ภาควิชาและวิทยาจารย์ ด้านความเป็นผู้นำ	59
6	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน อันดับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้า ภาควิชาและวิทยาจารย์ ด้านมนุษยสัมพันธ์	64
7	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน อันดับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้า ภาควิชาและวิทยาจารย์ ด้านวิชาการ	69
8	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน อันดับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้า ภาควิชาและวิทยาจารย์ ด้านความสามารถในการบริหารงาน	75

9	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้า ภาควิชาและวิทยาจารย์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	82
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของ หัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์	83

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถาบันการศึกษาพยาบาลของประเทศไทยมีทั้งภาครัฐและเอกชน ในส่วนของภาครัฐ มีสถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบดำเนินการจัดการศึกษาพยาบาลเพื่อผลิตบุคลากรพยาบาล คือ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร สภาอากาศไทย และกระทรวงสาธารณสุข

สำหรับกระทรวงสาธารณสุขในปี พ.ศ. 2538 มีวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกจำนวนทั้งสิ้น 35 แห่งกระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ วิทยาลัยพยาบาลมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการจัดการศึกษาพยาบาลซึ่งจำแนกตามหลักสูตรเป็นวิทยาลัยที่ผลิตพยาบาลวิชาชีพในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี เทียบเท่าปริญญาตรี 25 แห่ง และผลิตพยาบาลเทคนิคในหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับต้น 2 ปี 10 แห่ง (เกือบทุกวิทยาลัยผลิตทั้ง 2 หลักสูตร) โดยเน้นให้เป็นไปตามแผนพัฒนาสาธารณสุข และสังคมของประเทศเป็นหลัก วิทยาลัยพยาบาลแต่ละแห่งมีการจัดองค์การบริหารโดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐาน การจัดระบบงานของ ก.พ. โดยจำแนกเป็นงานบริหารทั่วไปและกลุ่มวิชาการ (หนังสือที่ นร. 00707.4.2/2525 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2538)

การบริหารการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลมีการบริหารงานเช่นเดียวกับสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ กล่าวคือ ดำเนินงานเกี่ยวกับภารกิจ 4 ประการ คือ ประการแรก การจัดการเรียนการสอน ประการที่สอง ศึกษาค้นคว้าวิจัย ประการที่สาม บริการทางวิชาการแก่สังคม ประการที่สี่ ทุนบำรุงศิลปและวัฒนธรรม (สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข. 2536 : 1 - 5) ซึ่งการดำเนินการทั้ง 4 ประการนี้ หน้าที่ที่สำคัญที่จะทำให้ภารกิจสำเร็จเรียบร้อยไปได้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงกล่าวคือ เป็นผู้สามารถจัดทำเป็นโครงการทั้งในด้านการบริหารทรัพยากร จัดการ และดำเนินการ ทั้งในด้านการรักษาทรัพยากรและการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภารกิจของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลจึงไม่เฉพาะในแง่ของการศึกษาเท่านั้น แต่ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลยังเป็นคนสำคัญในการที่จะบริหารงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานอีกด้วย

ซึ่งหน้าที่นี้เป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถาบันการศึกษา (กิตติพงษ์ วงษ์สุนทร. 2528 : 21) และจากการสัมภาษณ์วิทยากรยี่สิบเก้าสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 15 คน เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2539 ให้ความเห็นโดยสรุปว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลที่ช่วยให้การศึกษาพยาบาลประสบผลสำเร็จได้นั้นควรมีคุณลักษณะที่ดีทั้งบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางวิชาการ ความสามารถในการบริหารและคุณธรรม สถาบันพระบรมราชชนกได้กำหนดบทบาทหน้าที่ในการบริหารตามนโยบายสำหรับผู้บริหารวิทยาลัย ดังนี้

ด้านงานบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านบริการการศึกษา ด้านทุนบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และหน้าที่อื่น ๆ (สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข. 2536 : 1 - 5) จากบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวแล้วคุณลักษณะที่ควรค่าแก่การยอมรับ ยกย่องนับถือ (พนัส หันนาคิน. 2524 : 7) และคุณลักษณะที่เป็นของผู้บริหารสถานศึกษา คือควรจะเป็นผู้มีร่างกายแข็งแรง เฉลียวฉลาด เชื้อมั่นในตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ อารมณ์มั่นคง มีความเป็นผู้นำ (อารมณ จินดาพันธ์. 2534 : 3) มีความเด็ดเดี่ยวตั้งใจในการทำงานมีความรู้ความสามารถ มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงานและมีคุณธรรม (วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ชีระกุล. 2519 : 195) หน่วยงานใดที่ผู้บริหารมีคุณลักษณะเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรหรือผู้ร่วมงานแล้วย่อมหวังได้ว่าการบริหารจะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของผู้ร่วมงานจะทาลายขวัญ และกำลังใจของบุคลากรในหน่วยงานนั้น ๆ ทำให้ประสบความล้มเหลวได้ (ธงชัย สันติวงศ์. 2519 : 403) แต่ในการเลือกบุคคลที่เข้ามาเป็นผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลให้มีคุณภาพที่ดีนั้นเป็นสิ่งที่กระทำไม่ง่ายนัก ต่างกับการเลือกสิ่งของ เพชรนิลจินดาเรามีโอกาสทดลองใช้ได้ แต่ในการเลือกคนเป็นการยากยิ่งและไม่มีสิ่งใดยากเท่าการเลือกคน (ภิญโญ สาธร. 2517 : 9)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรยี่สิบเก้าสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เพื่อนำไปเป็นข้อมูลให้กระทรวงสาธารณสุขใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และเป็นข้อมูลเสนอแนะผู้บริหารของวิทยาลัยพยาบาลในการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม ทั้งด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพ รวมทั้งเป็นข้อเสนอแนะกระทรวงสาธารณสุข ในการคัดเลือกผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
2. ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อนำไปเป็นข้อมูลให้กระทรวงสาธารณสุขใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขและเป็นข้อมูลเสนอแนะผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลในการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมทั้งในด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพรวมทั้งเป็นข้อเสนอแนะกระทรวงสาธารณสุขในการคัดเลือกผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา
ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยจะศึกษาตามแนวคิดของ แมกนุสัน (เทียน ดันติวิริยาภ. 2533 : 43 ; อ้างอิงมาจาก Magnuson. 1971 : 133 - A) ซึ่งกำหนดไว้ 2 ด้านได้แก่

1.1 คุณลักษณะด้านส่วนตัว

1.1.1 บุคลิกภาพ

1.1.2 ความเป็นผู้นำ

1.1.3 มนุษยสัมพันธ์

1.2 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

1.2.1 ด้านวิชาการ

1.2.2 ความสามารถในการบริหารงาน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ซึ่งเป็นบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาลหลักสูตร 4 ปี จำนวน 24 แห่งสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2537 จำนวน 881 คน จำแนกเป็นหัวหน้าภาควิชา 192 คนและวิทยาจารย์ 689 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2537 จำนวนร้อยละ 80 ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าภาควิชา 154 คน และวิทยาจารย์ จำนวน 552 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 706 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ใน 2 ด้าน

3.1 คุณลักษณะด้านส่วนตัว

3.2 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหารวิทยาลัย หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษาวิชาชีพพยาบาลที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการหรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2537

2. วิทยาจารย์ หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งวิทยาจารย์ เป็นข้าราชการประจำและปฏิบัติงานด้านการสอนอยู่ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2537

3. หัวหน้าภาควิชา หมายถึง วิทยาจารย์ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารของหัวหน้าภาควิชาต่าง ๆ ในวิทยาลัยพยาบาล ตามโครงสร้างการแบ่งสายงานบริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2537

4. คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล หมายถึง คุณสมบัติเฉพาะที่ทำให้ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ตามบทบาทของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาคุณลักษณะ 2 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านส่วนตัว และคุณลักษณะด้านวิชาชีพดังต่อไปนี้

4.1 คุณลักษณะด้านส่วนตัว หมายถึง ลักษณะท่าทางของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลที่ปรากฏแก่สายตาบุคคลทั่วไปประกอบด้วย บุคลิกภาพ ลักษณะความเป็นผู้นำและมนุษยสัมพันธ์

4.1.1 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ หมายถึง คุณสมบัติทั่วไปภายนอกที่แสดงออกทางพฤติกรรม ทางร่างกายหรือวาจาได้แก่ ลักษณะท่าทาง ท่วงทีวาจา การแต่งกาย กิริยา มารยาทการรู้จักวางตนให้มีความเหมาะสมตามกาลเทศะ มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ และมีสุขภาพจิตดี

4.1.2 คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติงานให้บังเกิดผลดี เข้าใจสภาพความแตกต่างของมนุษย์สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความเฉลียวฉลาด ไหวพริบดี มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม มีความเข้มแข็ง อดทน กล้าพูดกล้าทำ มีความเชื่อมั่นในตนเองเข้าสังคมได้ดี มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีการตัดสินใจที่ดี มีความสามารถในการแสดงพฤติกรรมการบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์

4.1.3 คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล กลุ่มอาชีพ เพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การให้เกียรติผู้ร่วมงานการยกย่องชมเชย ความเสมอต้นเสมอปลาย ความยิ้มแย้มแจ่มใส ความยืดหยุ่นรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

4.2 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ หมายถึง การเป็นผู้มีความรู้ในสาขาอาชีพพยาบาล ในด้านวิชาการและความสามารถในการบริหารงาน

4.2.1 คุณลักษณะด้านวิชาการ หมายถึง คุณสมบัติที่แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ความรู้ทางวิชาการ ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร การนิเทศ การแนะแนวการศึกษา การวัดและประเมินผล การวิจัย สื่อการเรียน เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

4.2.2 คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงาน หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ความเชี่ยวชาญหรือความสามารถในการใช้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการบริหารวิทยาลัยพยาบาลทั้ง 5 ด้านคือ ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านบริการการศึกษา ด้านทุนบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และหน้าที่อื่น ๆ

5. คุณลักษณะที่เป็นจริง หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขที่ประพฤติดำเนินปฏิบัติอยู่จริงทั้งในด้านส่วนตัว และด้านวิชาชีพ ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรที่ผู้บริหารวิทยาลัยสังกัดอยู่ ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามในเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

6. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง การคาดหวังที่ต้องการคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ทั้งในด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพ ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา และวิทยากร ที่ผู้บริหารสังกัดอยู่ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามในเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ถ้าได้คะแนนมากแสดงว่ามีความคาดหวังสูง และถ้าได้คะแนนน้อยแสดงว่ามีความคาดหวังต่ำ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ดังนั้นจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ และนำเสนอเป็น 3 เรื่อง ตามลำดับต่อไปนี้

1. วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
2. คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

กระทรวงสาธารณสุขเริ่มผลิตบุคลากรพยาบาลตั้งแต่ พ.ศ. 2494 เพื่อไปปฏิบัติงานในโรงพยาบาลประจำจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนพยาบาลอย่างเร่งด่วน ทำให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการจัดการเรียนการสอนอยู่ในหลายกรม เช่น กรมการแพทย์ กรมอนามัย และสำนักงานปลัดกระทรวง การจัดการศึกษาพยาบาลเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้ตลอดมา เมื่อมีการแบ่งส่วนราชการใหม่ตามพระราชกฤษฎีกาการแบ่งส่วนราชการของกรมต่าง ๆ ในกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2517 (ราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. 2517 : 525 - 528) จึงได้จัดตั้งกองงานวิทยาลัยพยาบาลขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวง โดยกำหนดให้วิทยาลัยพยาบาล โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยมาขึ้นตรงต่อกองงานวิทยาลัยพยาบาลตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2515 และเปลี่ยนชื่อโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยเป็นวิทยาลัยพยาบาล

การจัดตั้งกองงานวิทยาลัยพยาบาลนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารด้านวิชาการและการปฏิบัติการของวิทยาลัยพยาบาลมีความเป็นอิสระสามารถดำเนินงานได้คล่องตัวและกว้างขวางยิ่งขึ้น ทำหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาพยาบาลระดับต่าง ๆ ทั้งพยาบาลวิชาชีพและระดับต้น มีวิทยาลัยพยาบาลในสังกัด 24 แห่ง

ต่อมาการผลิตบุคลากรของกระทรวงสาธารณสุขได้เพิ่มขึ้นหลายหลักสูตรเพื่อขยายบริการสู่ชุมชนตามนโยบายการพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุขจึงขอจัดตั้งสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2536 ขึ้น (ราชกิจจานุเบกษา. 2536 : 21 - 29) จากผลของกฎหมายทำให้เกิดการรวมหน่วยงานด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข คือ กองฝึกอบรม (มีวิทยาลัยสาธารณสุขภาคต่าง ๆ 4 แห่ง) กองงานวิทยาลัยพยาบาล (มีวิทยาลัยพยาบาล 24 แห่ง) สถานศึกษาสังกัดกรมการแพทย์ (มีวิทยาลัยพยาบาลศรีธัญญา โรงเรียนเวชศาสตร์ โรงเรียนเซลล์วิทยา โรงเรียนรังสีการแพทย์ โรงเรียนกายอุปกรณ์ โรงเรียนพนักงานเภสัชกรรม และโรงเรียนพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ สาขาพยาธิวิทยา) สถานศึกษาสังกัดกรมอนามัย (มีวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ 7 แห่ง) และสถานศึกษาสังกัดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (มีโรงเรียนพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ 1 แห่ง) มาสังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข

ปัจจุบันวิทยาลัยพยาบาลที่อยู่ในสังกัดสถาบันฯ ได้รับพระราชทานนามเปลี่ยนเป็น "วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีย์" และวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคต่าง ๆ ได้รับพระราชทานนามเปลี่ยนเป็น "วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร" สำหรับโรงเรียนต่าง ๆ ที่ผลิตบุคลากรสนับสนุนด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้เปลี่ยนเป็น "วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข" (หนังสือที่ สธ 0216/32/ว 216 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2537)

และเนื่องด้วยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้กระทรวงสาธารณสุข อัญเชิญ พระนามมาภิไธยสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก เป็นชื่อสถาบัน การศึกษาของกระทรวงสาธารณสุขว่า "สถาบันพระบรมราชชนก" ทั้งนี้เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและระลึกถึงพระกรุณาธิคุณในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นผู้วางรากฐานความเจริญทางการแพทย์ การพยาบาล และการสาธารณสุขของประเทศไทย และคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการให้เปลี่ยนชื่อสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข เป็นสถาบันพระบรมราชชนกเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2538 และมีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนชื่อสถาบันพัฒนากำลังคน ด้านสาธารณสุขเป็นสถาบันพระบรมราชชนกเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2539 (สถาบันพระบรมราชชนก. 2539)

วิวัฒนาการการศึกษาพยาบาลในกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข มิได้เป็นกระทรวงที่รับผิดชอบด้านจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคน แต่ต้องรับผิดชอบต่องานบริการสาธารณสุขทุกระดับทั่วประเทศ ซึ่งต้องการบุคลากรจำนวนมากทำให้จำเป็นต้องผลิตและพัฒนาากำลังคนเพื่อให้ภารกิจในความรับผิดชอบสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้น การจัดการศึกษาพยาบาลในกระทรวงสาธารณสุขจึงเกิดขึ้นจากเหตุผลและความจำเป็นดังนี้

(ปรุ่ง โกมารทัต. 2534 : 53 - 56)

1. เนื่องจากกระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนทั่วประเทศ ทั้งในพื้นที่เขตเมืองและในชนบท จึงจำเป็นต้องจัดหาบุคลากรที่จะปฏิบัติงานให้เพียงพอและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการสาธารณสุขของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรทางการพยาบาลซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการให้บริการแก่ประชาชน ทั้งในด้านส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสุขภาพอนามัย อันเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานร่วมกับแพทย์และสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี
2. การจัดระบบการศึกษาจะเน้นนโยบายการสาธารณสุขของชาติเป็นหลัก เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและประเทศ
3. การผลิตบุคลากรทางการพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขได้ผลิตเพื่อใช้ในโรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุขทั่วประเทศโดยมุ่งที่จะกระจายการบริการไปสู่ระดับอำเภอและตำบล ดังนั้นการให้การศึกษาพยาบาลจึงต้องการรับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในแต่ละท้องถิ่นเข้ารับการศึกษ เพื่อความรู้ ความสามารถกลับไปปฏิบัติงานท้องถิ่นของตน เนื่องจากได้พิจารณาเห็นว่าสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน และบุคลากรทางการพยาบาลเป็นผู้ที่จะต้องปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชน ฉะนั้นในการจัดการเรียนการสอน กระทรวงสาธารณสุข จึงได้พยายามจัดให้นักศึกษาได้เข้าศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลและฝึกภาคปฏิบัติในท้องถิ่นที่มีความเป็นอยู่และปัญหาของประชาชน เหมือนหรือใกล้เคียงกับท้องถิ่นที่จะต้องกลับไปปฏิบัติงานเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว
4. การจัดการศึกษาของกระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดให้นักศึกษาได้รับการอุดหนุนในด้านอาหาร เครื่องแบบ และที่พัก ด้วยเหตุผลที่ว่า การที่จะได้บุคลากรที่มีประสิทธิภาพตรงกับเป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุขและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินั้น การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรการศึกษาพยาบาลต้องสอนให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยจริง ทั้งเวร

เข้าบ่าย ตึก ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อฝึกฝนให้นักศึกษาเข้าใจสภาพงานในแต่ละช่วงเวลาและรู้จักรับผิดชอบชีวิตของผู้ป่วยที่เจ็บป่วยในแต่ละสภาวะ ถึงแม้จะเป็นการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา แต่ก็เป็นส่วนช่วยในด้านบริการสาธารณสุข แก่สถานบริการของกระทรวงสาธารณสุขที่ขาดแคลนบุคลากรอย่างมาก ดังนั้นกระทรวงสาธารณสุขจึงต้องกำหนดให้นักศึกษาได้รับทุนการศึกษาโดยมีสัญญาข้อผูกพันในการรับราชการตามสถานที่และระยะเวลาที่กำหนดไว้เพื่อให้มีการกระจายบุคลากรพยาบาลไปปฏิบัติงานในปริมาณที่เหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการของโรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุข

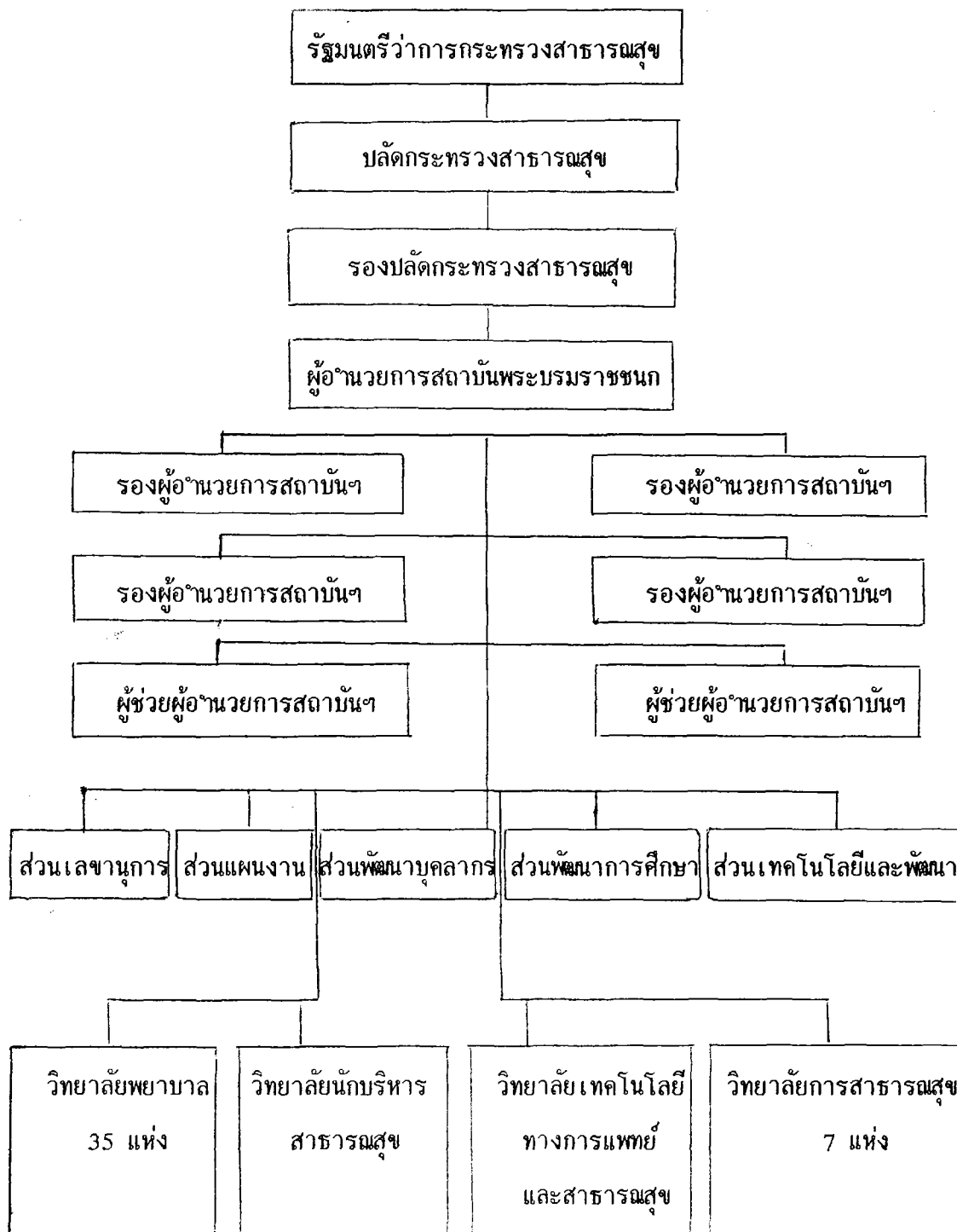
5. ในการขยายการผลิตเพื่อให้ได้จำนวนบุคลากรสอดคล้องกับการพัฒนาการสาธารณสุขของชาติ ถ้าหากใช้เฉพาะสถานบันของทบวงวิทยาลัยจะทำให้เกิดมีข้อจำกัดในแง่การวางแผนการศึกษาและการกระจายอัตราากำลังไม่เป็นไปตามแผนของการบริหารสาธารณสุข แต่ถ้ากระทรวงสาธารณสุขมีสถาบันการศึกษารองรับอยู่จะทำให้เกิดความคล่องตัวทั้งในด้านการปรับแผน เพื่อการผลิต ขยาย ลด หรือเพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากรทั้งในแง่การผลิตโดยตรงและการพัฒนาบุคลากรในสายงานต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย และการจัดการศึกษาพยาบาลในกระทรวงสาธารณสุขนั้นมีความเหมาะสมทั้งในด้านการศึกษาภาคทฤษฎีและแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ สามารถจัดให้นักศึกษากระจายไปในโรงพยาบาลทุกระดับทั่วประเทศ

อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาพยาบาลจำเป็นต้องมีการศึกษา ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติการพยาบาลจึงจะสามารถเป็นพยาบาลที่มีความรู้ ความสามารถและประสิทธิภาพที่ดีเยี่ยมพร้อมด้วยทัศนคติ คุณธรรม ดังนั้นสถานศึกษาวิชาชีพการพยาบาลจึงควรตั้งอยู่ในส่วนราชการที่มีความพร้อมในด้านบริการครบวงจร โดยมีส่วนหนึ่งเป็นงานสนับสนุนด้านวิชาการและงานวิจัยด้วย เช่น กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้ดำเนินการจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน

6. สำหรับแหล่งทรัพยากรที่จะสนับสนุนการผลิตบุคลากรนั้นกระทรวงสาธารณสุขมีความพร้อมตามข้อ 5 ย่อมทำให้สถานศึกษาโดยเฉพาะการศึกษาพยาบาลได้ใช้เป็นแหล่งฝึกหัดการปฏิบัติในสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับและในชุมชนของกระทรวงสาธารณสุขได้เป็นอย่างดี เพราะสามารถประสานงานในกรม กอง และจังหวัดอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับเป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุข

7. การจัดการศึกษาพยาบาลในกระทรวงสาธารณสุขจะสอดคล้อง กับการบริการสาธารณสุขของรัฐ สามารถพัฒนา และปรับปรุงแนวทางการพัฒนาผลผลิตให้สอดคล้องกับนโยบาย

โครงสร้างการบริหารงานของสถาบันพระบรมราชชนก

หน้าที่ของสถาบันพระบรมราชชนก

สถาบันพระบรมราชชนกมีขอบเขตหน้าที่กว้างขึ้นจากหน้าที่ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล ในการผลิตบุคลากรสาขาพยาบาลศาสตร์เพียงอย่างเดียว เป็นการผลิตบุคลากรสาขาการสาธารณสุขอื่น ๆ เพิ่มขึ้น อำนาจหน้าที่ของสถาบันพระบรมราชชนกกำหนดไว้ ดังนี้

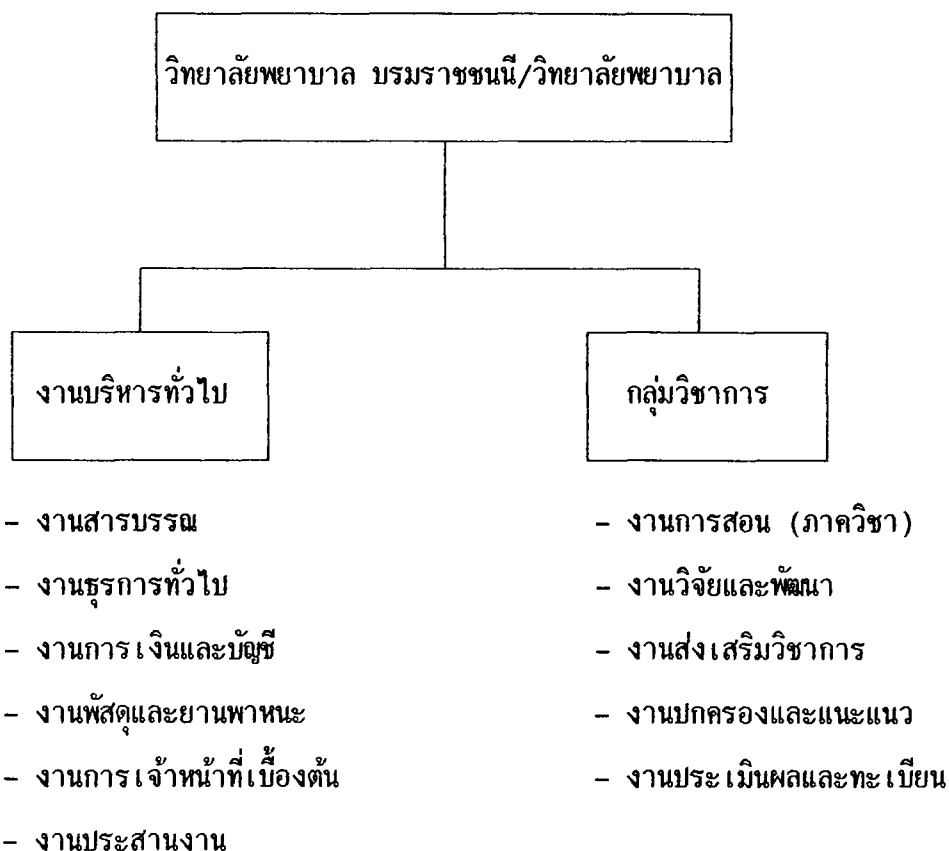
1. เสนอความเห็นในการกำหนดนโยบายและความต้องการด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข
2. จัดทำแผนการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขให้สอดคล้องและตอบสนองนโยบายและความต้องการกำลังคนด้านสาธารณสุขของกระทรวง
3. ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขและประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
4. พัฒนามาตรฐานการศึกษาและวิชาการด้านการศึกษาและการฝึกอบรมบุคลากรด้านสาธารณสุข
5. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย (สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข. 2539)

โครงสร้างวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี/วิทยาลัยพยาบาล สถาบันพระบรมราชชนก

จากนโยบายในด้านการผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านสาธารณสุข นพ.วิฑูร แสงสิงแก้ว ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2537 : 3 - 4) ได้มอบนโยบายแก่ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดที่มีสาระสำคัญ โดยสรุปข้อที่ 4 คือ

จะต้องให้ความสำคัญกับบทบาทของการสร้างคนยิ่งกว่าในอดีตที่ผ่านมา เพราะกระทรวงสาธารณสุขต้องการคนที่มีความรู้ ความสามารถ มีสติปัญญา และมีจริยธรรมสูง เพื่อทำงานแก้ปัญหาทางการแพทย์และการสาธารณสุข ที่นับแต่จะทวีความรุนแรงและยิ่งยากลำบากขึ้นยิ่งขึ้นทุกวันนี้ บทบาทของสถาบันพระบรมราชชนกและวิทยาลัยในสังกัดจะต้องได้รับการดูแลสนับสนุนทุกวิถีทางเพื่อทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาากำลังคนได้อย่างมีคุณภาพ กล่าวคือ จะเน้นการเพิ่มทรัพยากรพื้นฐานการพัฒนาอาจารย์ การส่งเสริมความก้าวหน้า เบื้องล่างเคียงไหล่กับผู้ที่ทำงานอยู่ในระบบบริการและในสถานศึกษาในสังกัดอื่น ซึ่งสอดคล้องที่กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการเสนอเปลี่ยนแปลงแผนภูมิโครงสร้างวิทยาลัยพยาบาล จากรูปแบบเดิมมาเป็นรูปแบบใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้วิทยากรทุกคนสามารถเติบโต เจริญก้าวหน้าด้วยตนเอง

ได้โดยไม่ต้องติดยึดกับตำแหน่งดังเช่นอดีตที่ผ่านมา ได้รับอนุญาตให้ใช้ได้ในวันที่ 27 กรกฎาคม 2538 มีแผนภูมิโครงสร้างดังนี้

(หนังสือ นร. 0707.4.2/2525 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2538)

หลักสูตรที่วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ดำเนินการ
ผลิตมี 2 ลักษณะ คือ

1. หลักสูตรพยาบาลพื้นฐาน หมายถึง หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์
(4 ปี) และหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรระดับต้น (2 ปี)
2. หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง หมายถึง หลักสูตรที่จัดขึ้นภายหลังจากสำเร็จการ
ศึกษาพยาบาลพื้นฐานมาแล้ว ได้แก่ หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (พยาบาล) หลักสูตรการสอนการ
พยาบาลในคลินิก หลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและผดุงครรภ์ (เฉพาะกาล)
และหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ปี 3 - 4 ดังรายละเอียดตาราง 1

ตาราง 1 หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ในสังกัดสถาบัน

พระบรมราชชนก ดำเนินการผลิต

ภาค	วิทยาลัยพยาบาล	ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ 4 ปี	ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ 2 ปี
กลาง	1. บรมราชชนนี กรุงเทพฯ	/	/
	2. บรมราชชนนี ราชบุรี	/	/
	3. บรมราชชนนี จักรีรัช	0	/
	4. บรมราชชนนี ชลบุรี	/	/
	5. บรมราชชนนี สระบุรี	/	/
	6. บรมราชชนนี พระพุทธบาท สระบุรี	/	/
	7. บรมราชชนนี ชัยนาท	/	/
	8. บรมราชชนนี ศรีธัญญา	/	0
	9. บรมราชชนนี บำราศนคราตุร นนทบุรี	0	/
	10. บรมราชชนนี นนทบุรี	0	/
	11. บรมราชชนนี นพรัตน์วัชรระ	0	/
	12. พระจอมเกล้าเพชรบุรี*	/	/
ใต้	13. บรมราชชนนี สงขลา	/	/
	14. บรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี	/	/
	15. บรมราชชนนี นครศรีธรรมราช	/	/
	16. บรมราชชนนี ตรัง	/	/
	17. บรมราชชนนี นราธิวาส	/	/
	18. บรมราชชนนี ยะลา	0	/

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาค	วิทยาลัยพยาบาล	ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ 4 ปี	ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ 2 ปี
เหนือ	19. บรมราชชนนี พุทธชินราช พิษณุโลก	/	/
	20. บรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์	/	/
	21. บรมราชชนนี นครสวรรค์	0	/
	22. บรมราชชนนี ลำปาง	/	/
	23. บรมราชชนนี เขลางค์นคร	0	/
	24. บรมราชชนนี อุดรดิตถ์	/	/
	25. บรมราชชนนี พะเยา	/	/
	26. บรมราชชนนี เชียงใหม่	0	/
ตะวันออก	27. บรมราชชนนี ชลบุรี	/	/
	28. พระปกเกล้า จันทบุรี*	/	/

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาค	วิทยาลัยพยาบาล	ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์	ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์
		4 ปี	2 ปี
ตะวันออกเฉียงเหนือ	29. บรมราชชนนี นครราชสีมา	/	/
	30. บรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์	/	/
	31. บรมราชชนนี สุรินทร์	/	/
	32. บรมราชชนนี อุดรธานี	/	/
	33. บรมราชชนนี นครพนม	/	/
	34. บรมราชชนนี ขอนแก่น	0	/
	35. ศรีมหาสารคาม มหาสารคาม	1	/

*วิทยาลัยที่ได้รับพระราชทานนามอยู่ก่อนแล้ว

ที่มา : ส่วนพัฒนาการศึกษา สถาบันพระบรมราชชนก. 2537

2. คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล

คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง ศักยภาพทางความรู้หรือทักษะที่จะช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานได้สำเร็จ เพเลเกรรีโน และวารนฮาแกน (จักรพรรดิ วัฒนา. 2538 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Pellegrino and Varnhagan. 1985 : 1) คุณลักษณะนี้เป็นสิ่งที่ผู้บริหารมีมาแต่กำเนิดส่วนหนึ่ง และเกิดจากการเรียนรู้อีกส่วนหนึ่ง ได้แก่ ความรู้ทั่วไป แรงจูงใจ ลักษณะนิสัย ภาพพจน์ที่มองเห็น บทบาททางสังคม ตลอดจนความชำนาญเฉพาะ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จ (สมภพ โรจนพันธ์, บุญมาก พรหมพ้วย และ ภคพร ตรีรัตน์ตระกูล. 2530 : 97) คุณลักษณะที่ดีและจำเป็นของผู้บริหาร (กิตติมา ปริดีดีลิก. 2529 : 273 ; กิตติ ตยัคคานนท์. 2530 : 18 - 24) ซึ่งสรุปได้ 4 ข้อ ดังนี้

1. มีความรู้ในงานบริหาร รู้นโยบาย รู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน มีแผนในการดำเนินงาน มีการประเมินผลงาน และมีความคิดริเริ่มทำงานต่าง ๆ ให้เจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ
2. มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีพรหมวิหาร 4 มีสังกตวัตถุ 4 มีความยุติธรรม รู้จักเสียสละ ทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชา และมีมนุษยธรรม
3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี วางตัวดี การประพฤติปฏิบัติเป็นที่ประทับใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง มีความเห็นอกเห็นใจ และให้เกียรติผู้อื่น
4. มีความอดทน มีความกล้าหาญ มีความสามารถในการตัดสินใจโดยรวดเร็ว ไม่ลังเล มีความกระตือรือร้น มีความพร้อมที่จะทำงานเสมอและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อนร่วมงานในทุก ๆ ด้าน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2531 : 16 - 17) ได้ศึกษาจิตลักษณะของผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน โดยกล่าวว่าจะต้องมีคุณสมบัติเป็นคนเก่งและดี ได้กำหนดเป็นทฤษฎีต้นไม้อันจริยธรรมซึ่งทฤษฎีนี้กล่าวว่า พฤติกรรมการเป็นคนเก่งและคนดีมีองค์ประกอบทางจิตที่เกี่ยวข้องอยู่ 8 ประการ คือลักษณะที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการ ได้แก่ 1) สติปัญญา ความเฉลียวฉลาดในการรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นได้ถูกต้อง แม่นยำ รู้จักคิดแบบนามธรรม นอกเหนือจากการคิดแบบรูปธรรมสามารถคิดแบบเอกนัยและเอนกนัยด้วย 2) สุขภาพจิตดีมีความวิตกกังวลน้อย หรือมีอยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ 3) ประสพการณ์ทางสังคมสูง เป็นการรับรู้ได้เห็นเกี่ยวกับสภาพการดำรงชีวิต อุปสรรคและปัญหา ความอยากและความต้องการของคนประเภทต่าง ๆ ในสังคม ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมลักษณะที่เกี่ยวข้องกับ

พฤติกรรมทางสังคม อีก 5 ประการได้แก่ 1) ความสามารถในการใช้เหตุผลทางจริยธรรม เป็นลักษณะไม่เห็นแก่ตัว แต่เห็นแก่พวกพ้องหรือเห็นแก่ส่วนรวมประเทศชาติ มนุษยชาติ และหลักการ 2) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมงาน คือ การรู้จักคาดการณ์ไกล สามารถอดได้ รอได้ มีจิตแกร่ง 3) บุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นลักษณะความเชื่อว่า ผลที่เกิดขึ้นกับตน ส่วนใหญ่เป็นเพราะการกระทำของตนมากกว่าจะเกิดจากความบังเอิญ โชคเคราะห์ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์บันดาล 4) คุณธรรม ค่านิยม และทัศนคติที่ดีต่อการทำงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพสูง เป็นลักษณะการมองเห็นคุณประโยชน์ของพฤติกรรมหรือคุณธรรมต่าง ๆ เกิดความพอใจและมีความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ เกิดความพอใจและมีความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรม หรือยึดคุณธรรมต่าง ๆ ไว้เป็นหลัก 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นลักษณะยอมรับที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ มุมานะบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรค ทำงานหรือแก้ปัญหาจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน จิตลักษณะทั้ง 8 ประการนี้ หลอมรวมเป็นเล่ห์และรากแก้วของต้นไม้จริยธรรม ซึ่งจะผลิติดอกผลเป็นพฤติกรรมการเป็นคนเก่งและคนดี ✓

วิชัญญ์ พัทธเนญโญพงศ์ (2535 : 38 - 39) ได้เสนอหลักและวิธีการปฏิบัติงานในการเป็นผู้บริหาร โดยเน้นการสร้างคุณลักษณะที่สำคัญ 10 ประการ คือ 1) การรักษาระเบียบวินัย 2) การเรียนรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา 3) มีความเสียสละและให้ความช่วยเหลือต่อเพื่อนร่วมงาน 4) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน 5) ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต 6) ตรงต่อเวลา 7) มีความรับผิดชอบต่องค์กร งาน และลูกค้า 8) ประหยัดในองค์กรอย่างสมเหตุสมผล 9) รักษาสุขภาพและออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และ 10) มองโลกในแง่ดี

อานวย วีรวรรณ (2535 : 194 - 199) ได้เสนอแนะความคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานไว้ 7 ประการ คือ

1. ความเป็นผู้ซื่อซึ้งแก่แก่นงาน คือ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาในทางปฏิบัติ นำหลักวิชามาประยุกต์ใช้ให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ และพยายามเฝ้าหาความรู้เกี่ยวกับงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ตลอดเวลา

2. ความเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยมีจิตสำนึกอยู่เสมอว่า วิทยาการต่าง ๆ ในโลกก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ต้องตื่นตัวปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงของโลก

3. ความเป็นผู้รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นศิลป์ในการดำเนินงานไม่ให้เกิดทบกระเทือนต่อผู้ร่วมงานหรือผู้อื่น

4. ความเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ คือ ต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน เข้ากับคนอื่นได้เป็นอย่างดี รู้จักใช้ศิลปะในการเจรจา และรู้จักสร้างศรัทธาและบำรุงขวัญเพื่อเป็นกำลังใจให้แก่ผู้ร่วมงานด้วย

5. ความเป็นผู้เคารพสิทธิในความคิดเห็นของผู้อื่นและรู้จักแสดงความคิดเห็นของตน โดยจะต้องรู้จักฟังและนับถือความคิดเห็นของผู้อื่น

6. ความเป็นผู้กล้าตัดสินใจ และมีความพยายามพยายาม คือมีความกล้าหาญในการตัดสินใจด้วยความเชื่อมั่น และยอมทุ่มเทสติปัญญา กาลังและความสามารถในการทำงาน แม้ว่า จะเป็นงานหนักก็ตาม

7. ความเป็นผู้มีคุณธรรมกำกับวิถีทางชีวิต โดยจะต้องตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต ความจงรักภักดี เพียบพร้อมด้วยศีลธรรม ไม่เอารัดเอาเปรียบหรือเห็นแก่ได้โดยไม่ถึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น

ดังนี้ เทียนพุมิ (2536 : 203 - 206) ได้สรุปปัจจัยใหม่ของผู้บริหารระดับสูง โดยกล่าวว่าผู้บริหารระดับสูงต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 6 ประการ คือ

1. การมองการณ์ไกล ได้แก่ ความสามารถวาดภาพอนาคตในอนาคตได้สมจริง มีการวางแผนและการเตรียมการสำหรับงานในอนาคตได้อย่างเหมาะสม
2. ความเป็นผู้นำ ได้แก่ กล้าตัดสินใจ มีความอดทน มีความสามารถในการแก้ปัญหา และสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แก่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ สามารถยืดหยุ่นวิธีการเพื่อความสำเร็จของงาน และค้นคว้าวิธีทำงานที่มีประสิทธิภาพ
4. มีความสามารถในการเจรจาสูงใจ หรือเป็นนักถ้อยคำ ได้แก่ มีความสามารถในการเจรจาด່อรอง และเป็นนักมนุษยสัมพันธ์ชั้นสูง
5. มีความคิดเชิงธุรกิจและความรับผิดชอบ ได้แก่ เป็นนักการตลาด ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและมีความรับผิดชอบ
6. ประณีประนอม ได้แก่ สามารถยืดหยุ่นวิธีการเพื่อความสำเร็จของงาน และมีความสามารถในการประสานประโยชน์

ฮอย และมิสเกล (จักรพรรดิ วัฒนา. 2536 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Hoy and Miskel. 1987 : 272) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะประจำตัวที่ผู้บริหารจะต้องมีไว้คือ

1. ความเป็นผู้นำมีความสามารถ (Capacity) ประกอบด้วย ความมีไหวพริบ การตัดสินใจ ทนต่อเหตุการณ์ การใช้เวลาและภาษาพูด ความเป็นผู้ริเริ่ม และความเป็นผู้ตัดสินใจปัญหาที่ดี
2. ความเป็นผู้มีความสำเร็จ (Achievement) ประกอบด้วย ความสำเร็จทางด้านวิชาการ และการแสวงหาความรู้
3. ความเป็นผู้มีความรับผิดชอบ (Responsibility) ได้แก่ การเป็นที่พึ่งของคนอื่นได้ มีความสม่ำเสมอมั่นคง อดทน กล้าพูดกล้าทำ เชื่อมั่นในตนเองและมีความทะเยอทะยาน
4. ความเป็นผู้เข้าไปมีส่วนร่วม (Participation) ในด้านกิจกรรม ในด้านสังคม ให้ความร่วมมือ รู้จักปรับตัวและมีอารมณ์ขัน
5. ความเป็นผู้มีฐานะทางสังคม (Status) มีตำแหน่ง ฐานะทางสังคมเป็นที่รู้จักทั่วไป

คุณลักษณะของผู้บริหารงานพยาบาล

การศึกษาพยาบาลเป็นการศึกษาทางวิชาชีพที่มีความเฉพาะ มีลักษณะงานที่ปฏิบัติโดยตรงต่อการบริการเพื่อสุขภาพของผู้เจ็บป่วยและผู้รับบริการสุขภาพทั่วไป นอกจากจะทำหน้าที่สอนนิเทศและ เป็นผู้นำทางการพยาบาลแล้ว ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลยังต้องมีคุณลักษณะของนักบริหารทางวิชาชีพด้วย ดังที่ อาร์นท, ฮัคคาเบย์ และดาเดอเรียน (เปรมปรีดี อรรถจินดา. 2536 : 47 - 49 ; อ้างอิงมาจาก Arndt, Huckabay and Baderian. 1980 : 79 - 83) ได้สรุปลักษณะของผู้บริหารงานพยาบาลได้ดังนี้

1. เป็นผู้มีสติปัญญา รอบรู้ คือ ความเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ สามารถบริหารงานพยาบาลได้

1.1 มีความรู้ในเรื่องการพยาบาลสมบูรณ์แบบ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ให้เหมาะสมทั้งในเรื่องเทคนิค วิธีการปฏิบัติ การตัดสินใจ และการรับรู้ที่ถูกต้อง

1.2 มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักการบริหารที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การวินิจัยสั่งการ การควบคุม และการติดตามประเมินผล

1.3 มีความสามารถในการสอน แนะนำผู้อื่น ทั้งทางตรงและทางอ้อม สามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย มีศิลปะในการจูงใจผู้ร่วมงาน

1.4 มีความสามารถในการแก้ปัญหาตามวิธีทางวิทยาศาสตร์ ใช้หลักของเหตุผล พิจารณารอบครอบ ตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยความเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาร่วมกัน

2. ทักษะในการเป็นผู้นำและการติดต่อสื่อสาร การเป็นผู้นำเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารงานพยาบาล ซึ่งนอกจากความรู้ความสามารถงานพยาบาลแล้ว ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการจูงใจ การพิจารณาสั่งการ การให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยใช้หลักการของการเป็นผู้นำ เป็นเครื่องมือสำคัญ

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การติดต่อสื่อสาร ซึ่งเป็นการติดต่อสื่อสาร 2 ทาง (Two - Way Communication)

3. บุคลิกลักษณะส่วนตัว ผู้บริหารพยาบาลจะต้องมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

ในฐานะที่เป็นผู้นำทางการพยาบาล จึงต้องพัฒนาในสิ่งต่อไปนี้

1. ทศนคติ ควรสร้างขึ้นจาก

1.1 ความไวต่อปัญหาปัจจุบันของสังคม และมีความยึดมั่นในการสร้างความยุติธรรมในสังคม เพื่อที่จะลดความไม่เสมอภาคทางการสาธารณสุขและความไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้องและต้องยอมรับว่าการมีโอกาสได้รับบริการสุขภาพอนามัย ไม่ใช่เป็นอภิสิทธิ์แต่เป็นสิทธิของพลเมืองทุกคน

1.2 มีความตระหนักอย่างแท้จริงว่า สุขภาพอนามัยและการพัฒนาเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ ทั้งนี้หมายถึงการมีความเข้าใจอย่างชัดเจน และมีความมุ่งมั่นในเรื่องสุขภาพที่ดีถ้วนหน้า การสาธารณสุขมูลฐาน ตลอดจนหลักการสำคัญต่าง ๆ ของเรื่องเหล่านี้ ค่านิยมและจุดมุ่งหมายมองเห็นเรื่องสุขภาพเป็นสิ่งที่ต้องมาก่อนกิจกรรมทั้งปวงของมนุษย์ และการสาธารณสุขเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการพัฒนาขั้นพื้นฐานของสังคม

1.3 มีความตระหนักว่าการปกป้องสิทธิ เป็นสิ่งที่ดีและเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่สับสนกับความก้าวร้าว

2. ความรู้ เกิดได้จาก

2.1 ความเชี่ยวชาญและความเชื่อถือในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือในหลาย ๆ เรื่องของการพยาบาล และการนำกระบวนการแก้ไขปัญหาทุกระยะ (ประเมินวางแผนดำเนินการและประเมินผล) ไปใช้โดยให้ความเอาใจใส่ประชากรทุกกลุ่มอายุและทุกสถานะ

2.2 การใช้ทฤษฎี กระบวนการทางการเมือง การได้มา การใช้อำนาจ และอิทธิพลเพื่อที่จะบรรลุจุดมุ่งหมาย

2.3 กิจกรรมการติดต่อสื่อสารอย่างกว้างขวาง รวมทั้งระบบเครือข่ายภายในและภายนอกกระบวนการพยาบาลและการสาธารณสุข

2.4 หลักการและวิธีการของการจัดการที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำในระดับบุคคล กลุ่มคณะ และความสัมพันธ์

3. ทักษะ มีทักษะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การขึ้นและการช่วยผู้อื่น ให้สามารถวิเคราะห์แนวคิดของตนเองในประเด็นปัญหาหลักของสังคม และการสาธารณสุข โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับการเสมอภาค

3.2 การให้แรงบันดาลใจเพื่อนร่วมงาน ในอันที่จะทุ่มเทความพยายามสูงสุดในการแก้ปัญหาร่วมกัน ประสานสัมพันธ์ การเอื้อประโยชน์ต่อกันและเสริมสร้างความมุ่งมั่นของเขา

3.3 เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงขอบข่ายงานในการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์ใช้จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ที่จะมุ่งไปสู่การนำสติปัญญาและพลังทางกายของผู้อื่นมาใช้โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรสาธารณสุขรุ่นใหม่

3.4 ติดต่อสื่อสารและเผยแพร่ศักยภาพการพยาบาลที่จะเอื้อประโยชน์ต่อความสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายของการมีสุขภาพดีถ้วนหน้า

ดังนั้น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลจึงน่าจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เช่นเดียวกับผู้บริหารสถานศึกษาทั่ว ๆ ไป ดังที่นักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวมาแล้ว เนื่องจากการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล มีการบริหารงานเช่นเดียวกับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ (สถาบันพระบรมราชชนก. 2539) และมีคุณลักษณะเฉพาะ

ตำแหน่งของผู้บริหารราชการเกี่ยวกับงานให้การศึกษา หรืองานที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี รวมถึงในคุณลักษณะเฉพาะตำแหน่งของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องเกณฑ์การจัดตั้งและการบริหารสถานศึกษาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2537 ไว้ในหมวด 2 บุคลากร ดังนี้

5. ผู้บริหาร

5.1 ผู้ที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบระดับคณะวิชา จะต้องเป็นพยาบาลที่มีวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์ในด้านการพยาบาล และปฏิบัติการพยาบาลไม่น้อยกว่า 2 ปี

5.2 ผู้ที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบระดับภาควิชา จะต้องเป็นพยาบาลที่มีวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์ในด้านการสอน และปฏิบัติการพยาบาลไม่น้อยกว่า 2 ปี แต่หากเป็นพยาบาลที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จะต้องมีความรู้ประสบการณ์ในด้านการสอนและปฏิบัติการพยาบาลไม่น้อยกว่า 5 ปี

จากแนวความคิดของนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า คุณลักษณะที่จะช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จในการบริหารงานมีหลายคุณลักษณะ ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยจะศึกษาตามแนวคิดของ Magnuson ซึ่งกำหนดไว้ 2 ด้าน ได้แก่

ก. คุณลักษณะด้านส่วนตัว

1. บุคลิกภาพ
2. ความเป็นผู้นำ
3. มนุษยสัมพันธ์

ข. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านความสามารถในการบริหารงาน

คุณลักษณะด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพ

ก. คุณลักษณะด้านส่วนตัว

บุคลิกภาพ คือ คุณลักษณะส่วนรวมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ในแต่ละบุคคล อันได้แก่ คุณลักษณะทางกาย ทางสติปัญญา ทางใจ ทางอารมณ์ และทางสังคม ฟลอเรส และอลพรอท (จักรพรรดิ วัฒนา. 2538 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Flores. 1960 : 128 ; Alport. 1967 : 263) ลักษณะประจำตัวนี้จะแสดงออกได้ทั้งทางระบบจิต อันได้แก่ ความคิดความรู้สึก และพลังจิตใจ และการแสดงออกทางระบบกาย อันได้แก่ รูปร่างหน้าตา เป็นต้น ฮิลกอร์ด (จักรพรรดิ วัฒนา. 2538 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Hilgord. 1971 : 397 - 405) องค์ประกอบสำคัญของบุคลิกภาพได้แก่ สติปัญญา อุนิสัย อารมณ์และร่างกาย (อรุณ รักธรรม. 2527 : 200) จากความหมายข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่าคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกันอยู่ในตัวบุคคลและการแสดงออกทางพฤติกรรม การที่สามารถสังเกตเห็นได้จากิริยาท่าทาง วาจา การกระทำและอารมณ์ เป็นต้น

บุคลิกภาพของคนไม่ใช่สิ่งที่เกิดมาพร้อมกับบุคคลทั้งหลาย ยกเว้นเพียงรูปร่าง หน้าตา สัดส่วน สีผิวของร่างกาย และนอกจากนั้นเกิดจากการฝึกฝน อบรม เรียนรู้และมี ประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น แต่โดยความหมายของบุคลิกภาพแล้วหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างประกอบเป็นตัว บุคคล ทั้งนี้เนื่องมาจากอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญและบุคลิกภาพที่จะมีผลโดยตรงต่อกิจการงาน ชีวิตส่วนตัว และสังคม (ชนา โกมลภิส. 2527 : 43)

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2519 : 105 - 112) ได้แยกการพิจารณาบุคลิกภาพใน รายละเอียดออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. อุนิสัยของคนซึ่งเป็นพื้นฐานของการแสดงพฤติกรรม ได้แก่ ความกล้าหาญ กับความรอบคอบ ความเยือกเย็นกับความเจ้าอารมณ์ การคิดการณ์ไกลกับการคิดเฉพาะหน้า ความผูกใจัดกับการเป็นนักปฏิบัติ ความเชื่อถือในศาสนากับความเชื่อถือในวิทยาศาสตร์
2. คุณลักษณะประจำตัวของบุคคล ซึ่งได้แก่ ร่างกาย รูปร่างหน้าตา และิริยา ท่าทาง
3. บทบาทของบุคคล บทบาทเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ ซึ่งจะแสดงออกตาม เพศ วัย อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม และตำแหน่ง

การมีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญต่อผู้นำหรือผู้บริหารเป็นอย่างยิ่ง เพราะบุคลิกภาพมีผลโดยตรงต่อกิจการของผู้บริหาร (วุฒิชัย จาณงศ์. 2523 : 259) โดยบุคลิกภาพที่ดีจะชวนให้ผู้อื่นศรัทธาและมีความนิยมชมชอบ ซึ่งทำให้กลายเป็นผู้นำได้ง่ายขึ้นเพราะบุคลิกภาพที่ใครเห็นชอบจะดึงดูดใจและจูงใจคน ทำให้มีมิตรภาพระหว่างกันอย่างรวดเร็ว การมีบุคลิกภาพที่ดีจะเป็นรากฐานให้บุคคลสร้างตัวเป็นผู้นำได้ง่าย (อุทัย หิรัญโต. 2524 : 55) ดังนั้น บุคลิกภาพที่ดีนับเป็นคุณลักษณะผู้นำที่สำคัญด้านหนึ่งของผู้บริหารที่จะขาดเสียมิได้

บุคลิกภาพที่ดีของผู้บริหารที่นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาค้นคว้าและแสดงความคิดเห็นไว้ (เสถียร เหลืองอร่าม. 2527 : 37 ; นาวิ รังสิวารักษ์ 2527 : 63 - 65 ; จุฬา บุรีภักดี. 2529 : 22 - 25 และ เสน่ห์ ศรีสุวรรณ. 2533 : 81 - 86) สรุปได้ดังนี้

1. เขาวัดปัญญาไหวพริบปฏิภาณดี
2. สุขภาพร่างกายแข็งแรงดี
3. มีความอดทนต่ออุปสรรคนานาประการ
4. มีความหมั่นเพียร ขยันขันแข็ง
5. มีความสดชื่น ร่าเริงแจ่มใส
6. มีความสะอาด ปราณีต เรียบร้อย
7. มีเหตุผล และมีน้ำใจนักกีฬา
8. มีความจริงใจและเป็นมิตรกับคนทั่วไป
9. อยากช่วยเหลือผู้อื่นและอุทิศตนเพื่อส่วนรวม
10. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
11. มีความกระตือรือร้น
12. มีความริเริ่มสร้างสรรค์
13. มีมนุษยสัมพันธ์และติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นได้ดี
14. มีความสามารถเข้าสังคมได้ดี
15. ไม่เห็นแก่ตัว
16. มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ขันและมั่นคง

17. ยอมรับการติชม วิพากษ์วิจารณ์และคำแนะนำจากคนอื่น ๆ ได้
18. มีความสามารถในการพูดและเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ
19. ความเป็นผู้รู้จักประมาณ
20. ความเป็นนักสู้
21. มีความรับผิดชอบ
22. มีฐานะทางเศรษฐกิจดี
23. สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดี
24. มีความสามารถคาดการณ์ข้างหน้าได้
25. แต่งกายเรียบร้อย เหมาะสม สวยงาม

ความเป็นผู้นำ

ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำ (Leadership) หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอิทธิพลที่ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมมือทำงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย กุลค์ (จักรพรรดิ วัฒนา. 2539 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Glueck. 1977 : 138) ความเป็นผู้นำจึงเป็นกระบวนการในการจูงใจบุคคลในองค์การให้ตั้งใจทำงานให้ประสบผลสำเร็จ โดยอาศัยกระบวนการติดต่อสื่อสารหรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาหรือผู้นำกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ตาม เพื่อให้ปฏิบัติตามที่ผู้นำต้องการ ดังนั้นการดำเนินงานขององค์การจะบรรลุวัตถุประสงค์หรือมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสมรรถภาพในการนำหรือการใช้ความเป็นผู้นำของผู้บริหารเป็นสำคัญ สเตรวาร์ท (จักรพรรดิ วัฒนา. 2539 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Stewart: 1985 : 62)

คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำจึงหมายถึง ความสามารถในการชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้นำหรือผู้บริหารต้องการ รวมทั้งความสามารถในการเข้าใจถึงสภาพและความแตกต่างของมนุษย์ ความสามารถในการจูงใจและให้กำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานและความสามารถในการแสดงพฤติกรรมการบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์

วิจิตร วรุตบางกูร (2525 : 74 - 80) ได้ศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ กล่าวคือความเป็นผู้นำที่มีอิทธิพลเหนือคนอื่น ๆ กลุ่มมีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงาน มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถเข้ากับบุคคลอื่นและร่วมงานได้ มีความรู้กว้างขวางเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ตลอดจนมีความสามารถจำ

สิ่งต่าง ๆ รวมทั้งผู้ร่วมงานและลักษณะงานได้ดี ซึ่งจะทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกซาบซึ้งใจ มีคุณธรรม และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีของบุคคลอื่นได้

อรุณ รักธรรม (2527 : 199 - 202) ได้กล่าวถึงผู้นำที่ดีว่าควรประกอบ ด้วยลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. ความรู้ ผู้นำ หรือผู้บังคับบัญชาต้อง เป็นผู้รอบรู้ ยิ่งรอบรู้เพียงใดฐานะแห่ง ความเป็นผู้นำก็จะยิ่งคงมากขึ้นเพียงนั้น
2. ความริเริ่ม ผู้นำจะต้องมีความริเริ่มและในการที่จะริเริ่มทำอะไรทุกอย่าง นั้นจะต้อง คิดก่อนทำเสมอ เพราะจะทำให้เรามีเหตุผลในการทำงานมากขึ้น เป็นที่ไว้วางใจ ของผู้บังคับบัญชาได้อย่างดี
3. ความกล้าหาญ ความกล้าหาญจะต้องมีทั้งกาย วาจา และจิตใจ จึงจะ ปฏิบัติการเป็นผู้นำที่ดีได้ เพราะว่าผู้นำที่มีความกล้าหาญนั้นจะสามารถผจญต่องานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงได้ทุกอย่าง และก่อให้เกิดความมั่นใจในสิ่งที่จะกระทำลงไป
4. ความเด็ดขาด เป็นความสามารถในการตัดสินใจทันทีและทันกับเวลาที่เรา ต้องการ
5. ความยุติธรรม เป็นการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามความยุติธรรมและศีลธรรม วางตนเป็นกลาง ไม่เอนเอียงในการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์หรือเป็นโทษต่อผู้ใดผู้หนึ่ง ถ้าผู้นำ ความยุติธรรมแล้ว จะทำให้ส่วนรวมเสื่อมเสียได้ง่าย
6. ทักษะ เป็นการแสดงออกซึ่งรูปร่างลักษณะของร่างกายที่ต้องประสงค์ ผู้ที่ จะเป็นผู้นำที่ดีนั้นจำเป็นต้องมีลักษณะท่าทางที่ดีจึงจะทำให้ผู้อื่นหรือผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความ เลื่อมใสศรัทธา
7. ความอดทน เป็นความสามารถของร่างกายและจิตใจที่จะทนต่อการ ปฏิบัติกิจการหรือหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใดที่สมเหตุสมผลให้ต่อเนื่องและบรรลุผลสำเร็จ
8. ความแนบเนียน เป็นความสามารถที่จะติดต่อเกี่ยวข้องกับหรือมีความสัมพันธ์กับ ผู้อื่นด้วยกริยาอาการและวาจาที่ถูกต้องเหมาะสม
9. ความกระตือรือร้น เป็นการใจจดจ่อที่ดี และมีความเอาใจใส่ต่อหน้าที่หรือ กิจการที่จะต้องปฏิบัติอยู่เสมอ

10. ความไม่เห็นแก่ตัว เป็นการจัดเสียซึ่งความสุขหรือผลประโยชน์แห่งตน โดยที่คนอื่นกลับได้ผลประโยชน์ เป็นการข่มหรือบังคับ ความโลภ ความหลง และความอยากได้ ของตัวเอง คนที่ไม่เห็นแก่ตัวนั้นย่อมเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา และไม่ทำลาย ล้างผู้อื่น ซึ่งเป็นลักษณะอันหนึ่งที่ผู้นำจะต้องมีไว้ เพราะจะทำให้เราสามารถคุ้มครองรักษาและ ให้สิทธิแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดีและอย่างเป็นธรรม

11. ความตื่นตัว เป็นความระมัดระวัง ความสุขุมรอบคอบ ความไม่ประมาท ไม่ยืดขาดทำอะไรทันทีทันควัน และมีความว่องไวปราดเปรียวอยู่เสมอ

12. ดุลพินิจ เป็นอำนาจแห่งความคิดที่สามารถจะพิจารณาสิ่งต่าง ๆ หรือเหตุ ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง โดยชั่งน้ำหนักเหตุผลนั้น ๆ และสรุปเป็นข้อลงความเห็นหรือข้อตกลงอัน เจียบแหลมได้ ในการเป็นผู้นำหรือผู้บังคับบัญชานั้นจะต้องใช้ดุลพินิจอย่างมากมาย ทั้งนี้เพื่อที่จะ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความมั่นใจและมีความเชื่อถือในที่สุด

13. ความสงบเสงี่ยม เป็นความไม่หึงงา โส ไม่จองหองและไม่มีความภูมิใจใน สิ่งที่เราได้เหตุผล เป็นลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะคอยบังคับไม่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นคนเห็นแก่ตัว

14. ความเห็นอกเห็นใจ เป็นคุณสมบัติประจำตัวอันเป็นแบบอย่างของมนุษยชาติ คือต้องประกอบไปด้วยความเมตตาปราณี ความกรุณา ความสงสาร และความเห็นใจผู้อื่น ในลักษณะที่ไม่เสียผลประโยชน์ของส่วนรวม อันเป็นการแบ่งเบาความรู้สึกของผู้ที่อยู่ร่วมกัน ฉะนั้นผู้บังคับบัญชาจะต้องเอาใจใส่เรื่องทุกข์สุดตลอดจนความเดือดร้อนใจของผู้ใต้บังคับบัญชา อยู่เสมอ

15. ความจงรักภักดี เป็นสภาพหรือคุณสมบัติประจำตัวของการเป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์ สุจริตและซื่อตรงต่อผู้อื่น ต่อหน้าที่ ต่อรัฐ เป็นต้น การเป็นผู้นำหรือผู้บังคับบัญชานั้นจำเป็นต้องมี ความจงรักภักดีต่อหมู่คณะหรือส่วนรวม

16. การสังคมนิยม เป็นการมีบุคลิกภาพที่จะเข้าสังคมได้อย่างถูกต้อง ปรับตัวเอง ให้คบค้าสมาคมกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกันอย่างถูกต้อง แนบเนียน

17. การบังคับตัวเอง เป็นการบังคับจิตใจโดยผ่านทางอารมณ์ ซึ่งรับมาจาก ประสาททั้งห้า อันได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส เพื่อมิให้แสดงออกซึ่งกิริยาอาการต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสมแก่ผู้อื่นได้ การบังคับตัวเองนั้นนับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้นำหรือผู้บังคับบัญชา เพราะตลอดเวลาเขามักจะเป็นเป้าสายตาของผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ อาการกิริยาต่าง ๆ ที่แสดงออกนั้นจะถูกมอง ถูกสังเกต และบางทีอาจกลายเป็นแบบอย่างของผู้ใต้บังคับบัญชา

กิติ ตยัคคานนท์ (2536 : 71) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของผู้นำที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้นำในการบริหารงาน ได้แก่ ความเป็นธรรม ความสามารถในการจูงใจคน การควบคุมตนเอง การตัดสินใจ กับการใช้ดุลพินิจที่ดีและถูกต้อง มีความกล้าหาญ เด็ดขาด จริงจัง ไม่โลเล มีความอดทน หนักแน่นและรู้จักบังคับใจตนเอง ยกย่องให้เกียรติและให้ความไว้วางใจผู้ใต้บังคับบัญชา

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์

มีผู้ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ไว้หลายท่านที่น่าสนใจมีดังนี้

เดซ (Keith. 1972 : 5) ให้ความหมายไว้ว่ามนุษยสัมพันธ์หมายถึง การกระตุ้นหรือเร้าบุคคลในหน่วยงาน ทำงานเป็นหมู่คณะ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์ (2530 : 191 - 192) ให้ทัศนะไว้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกในรูปของสัมพันธ์ภาพกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าใจ และ เกิดความร่วมมือใจในการทำงาน ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความพอใจและสบายใจในการทำงานด้วยกัน

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2530 : 402) ได้อธิบายความหมายของคำว่ามนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ในทางสังคมระหว่างมนุษย์ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจดีต่อกัน

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2529 : 129 - 130) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของ ผู้บริหารที่มีพฤติกรรมของผู้นำที่นำมาใช้ใน เรื่องมนุษยสัมพันธ์ว่า เพราะผู้บริหารจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายฝ่าย ถ้าผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการบริหารจะช่วยให้ผู้บริหารได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานและประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี โดยที่บุคลากรทุกคนรู้สึกเป็นสุข พฤติกรรมดังกล่าวคือ

1. เป็นผู้มีบทบาทริเริ่มสร้างสรรค์ ทำงานอย่างมีระบบและขยัน
2. มีบทบาทในการเป็นนักปรับปรุงปฏิรูป
3. พร้อมทั้งจะให้การยอมรับนับถือผู้อื่น
4. พร้อมทั้งจะช่วยเหลือผู้อื่นในการแก้ปัญหา
5. มีความสามารถในการพูด

6. เป็นผู้ประสานงานที่ดี มีความพร้อมที่จะประสานงาน

7. เป็นผู้ออกสังคมได้ดี

8. เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ผู้บริหารที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีความสามารถทางวิชาการ รู้กว้าง

2. มีความสามารถทางจิตวิทยา เข้าใจพฤติกรรมของตน รู้ถึงความต้องการ

ของคนรู้ถึงความแตกต่างของคน

3. มีบุคลิกภาพดี แต่งกายดี พูด ฟัง เขียนดี สง่า คล่องแคล่ว ยิ้มแย้ม

น่านับถือ

4. ความสามารถในการรักษาราชการ รู้จักข่มระงับอารมณ์ มีอารมณ์ขัน

5. มองโลกมองคนในแง่ดี ไม่อาฆาต มองสภาพการณ์อย่างเป็นกลาง ชมเชย

ด้วยความจริงใจ รู้จักให้อภัย จริงใจต่อผู้อื่น และนับถือผู้อื่น

6. เสียสละไม่เห็นแก่ตัว

7. มีความคิดสร้างสรรค์

8. ยอมรับในเสรีภาพของผู้อื่น

9. รู้จักวางตน และปรับตัวตามบทบาทสถานการณ์ต่าง ๆ

10. แสดงออกซึ่งความสามารถอย่างเต็มที่ตามโอกาส ไม่เป็นคนโอ้อวด

ไม่นินทา วางอุเบกขาต่อสิ่งที่ไม่พอใจ รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว

ความหมายที่สอดคล้องกันจึงสรุปได้ว่ามนุษยสัมพันธ์ หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกมาเพื่อสร้างความเป็นมิตรกับบุคคลอื่น

ข. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับวิชาชีพหรืองานที่ต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ซึ่งจะตรงกับลักษณะงานในตำแหน่งผู้บริหารนั้น ๆ (สมเกียรติ เจริญนิม. 2532 : 15) คุณลักษณะด้านวิชาชีพนี้จะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างใกล้ชิด

นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารไว้ดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 33 - 40) ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านวิชาชีพไว้ว่า เป็นความสามารถในการใช้ความรู้และเครื่องมือทางการบริหาร ความสามารถในการจูงใจคน ความสามารถในการตัดสินใจ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์วางแผนนโยบายและแผนงาน

ประชม รอดประเสริฐ (2527 : 33 - 40) ได้ระบุถึงคุณลักษณะที่ผู้บริหารควรมีและเป็นคุณลักษณะที่จะทำให้วิชาชีพการเป็นนักบริหารประสบผลสำเร็จ มีดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้เจลียวฉลาด มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และมีความเป็นปัจจุบันเสมอ

2. เป็นผู้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี

3. เป็นผู้มีคุณสมบัติและมีความยุติธรรม

4. เป็นผู้ที่ใช้เวลาให้กับหน่วยงานอย่างแท้จริง และเอาจริงจังกับงานในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ

5. เป็นผู้มีจินตนาการสูง และกล้าตัดสินใจในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

นิชวิศ (จักรพรรดิ วัฒ. 2539 : 38 ; อ้างอิงมาจาก Knezevich. 1984 : 16 - 18) ได้กล่าวถึงสมรรถภาพอันจำเป็นในการบริหารงานของนักบริหารซึ่งครอบคลุมเทคนิคการบริหารงานหลายเรื่องโดยผู้บริหารต้องมีความสามารถที่จำเป็น

17 ประการ คือ ความสามารถในการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน การกระตุ้น ความเป็นผู้นำ เป็นผู้สื่อสาร เป็นผู้แก้ความขัดแย้ง เป็นผู้แก้ปัญหา เป็นผู้จัดระบบงาน เป็นผู้บริหารการเรียนการสอน เป็นผู้บริหารงานบุคคล เป็นผู้บริหารทรัพยากร เป็นผู้ประเมินผล เป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และเป็นประธานในที่ประชุม

จากแนวคิดที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารการศึกษา มีดังนี้

1. ความสามารถในการสั่งการ
2. ความรอบรู้งานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
3. ความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงาน
4. ความสามารถในการจัดองค์การ
5. ความสามารถในการประสานงาน

6. ความสามารถในการบังคับบัญชาผู้ร่วมงาน
7. ความสามารถในการบริหารงานบุคคล
8. ความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง
9. ความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา
10. ความสามารถในการควบคุมค่าใช้จ่าย
11. ความสามารถในการใช้ความรู้และเครื่องมือทางการบริหาร
12. ความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนางาน และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
13. ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม
14. ความสามารถในการติดตามและประเมินผล
15. ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
16. ความต้องการความสำเร็จในอาชีพและในชีวิต
17. ความมีประสบการณ์ในวิชาชีพมาก่อน
18. ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในศาสตร์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
19. ความเชี่ยวชาญงานในหน้าที่

ซึ่งคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ประกอบด้วย 2 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ และคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงานดังนี้

คุณลักษณะด้านวิชาการ

คุณลักษณะด้านวิชาการ หมายถึง ระดับการศึกษา ความรู้สาขาต่าง ๆ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารพึงมี เพราะผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ภายในโรงเรียน พันธ์ หันนาคินทร์ (2524 : 61 – 67) มีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้ควบคุมโรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันทางวิชาการโดยตรง จึงควรมีคุณสมบัติทางวิชาการ (Professional Qualities) ดังนี้

1. ความรู้ทางวิชาการ ได้แก่ ความรู้ทางด้านวิชาการทั่วไป (General Education) คือ การรู้หลักเบื้องต้นของวิชาต่าง ๆ ที่สอนอยู่ในโรงเรียน เพื่อให้การตรวจตราควบคุม และแนะนำแก่ครูเป็นไปอย่างถูกต้อง และความรู้ทางด้านวิชาชีพ (Professional Education) คือ ความรู้ที่จำเป็นแก่การบริหารงานในโรงเรียน รู้หลักแห่งการจัดและให้

การศึกษา เช่น วิชาปรัชญาการศึกษา หลักการมัธยมศึกษา การวัดผลการศึกษา จิตวิทยา หลักการบริหารโรงเรียน การแนะแนวการจัดหลักสูตร หลักวิธีวิจัยการศึกษา กฎหมาย เกี่ยวกับการจัดและการนิเทศการศึกษา

2. ประสบการณ์และระดับความรู้ (Experience and Level of Knowledge) ระดับความรู้ หมายถึง ปริมาณที่ผู้บริหารได้รับ ถึงแม้ว่าปริมาณจะไม่ใช่เครื่องประกันว่า บุคคลผู้นั้นจะสามารถทำงานได้ผลดีก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเครื่องแสดงความสามารถทางสติปัญญาและความรู้ที่จะนำมาประกอบการงานได้พอควร ประสบการณ์จะช่วยให้เข้าใจปัญหาและสถานการณ์ตามความเป็นจริงดีขึ้น การได้ผ่านงานมาย่อมมีความรอบรู้มากกว่าคนที่ไม่เคยผ่านงานนั้น ๆ มาก่อน ประสบการณ์ หลักการและหลักวิชาจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น

3. การฝึกอบรมในระหว่างประจำทำงาน (In - Service Education) ผู้บริหารต้องหมั่นติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษา เนื่องจากวิชาการและเทคนิคในการทำงานเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าอยู่เสมอ กิจกรรมที่ผู้บริหารควรปฏิบัติได้แก่ การอ่านหนังสือนิตยสารเกี่ยวกับวิชาการและวิชาชีพ การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระหว่างผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน การประชุมทางวิชาการ การฟังปาฐกถา การไปทัศนศึกษา โรงเรียนอื่น ๆ และการเขียนบทความ

วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ชีระกุล (2523 : 79 - 80) มีความเห็นแตกต่างกันจากที่กล่าวมาแล้วเล็กน้อย คือเห็นว่า นอกจากผู้บริหารจะมีความรู้และประสบการณ์แล้ว ควรจะต้องมีทักษะและความสามารถทางด้านภาษาและมีความจิตดีด้วย และผู้บริหารที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีความรู้พื้นฐาน ดังต่อไปนี้คือ

1. มีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในงานบริหารมาก่อน (Background and Experience) ความรู้และประสบการณ์จะทำให้ผู้บริหารสามารถคาดการณ์ มองเห็นปัญหาและงานที่จะต้องดำเนินการได้อย่างตลอด ผู้บริหารที่ดีควรมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติและสามารถนำความรู้ที่นั้น ๆ มาใช้ดำเนินงานทุกชนิดได้

2. มีความรู้ทั่วไป (General Mental Ability) หมายความว่า ผู้บริหารจะต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับธรรมชาติของงาน งานในหน้าที่และรู้เท่าทันกับเหตุการณ์ตลอดจนมีความสามารถในการวิเคราะห์และวิจัยเป็นอย่างดี สรุปแล้วผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีภูมิรู้คือ รู้หลักการบริหาร รู้เรื่องที่จะบริหาร และรอบรู้ในสิ่งที่ควรรู้

3. มีทักษะและความสามารถทางด้านภาษา (Verbal Ability) เนื่องจากผู้บริหารต้องทำงานเกี่ยวกับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ การใช้ถ้อยคำในการพูด อ่านเขียนและทำรายงานจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้ถูกต้องและเหมาะสม

4. มีความจำ (Memory Ability) คือ สามารถจำสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งชื่อผู้ร่วมงานและลักษณะของงานได้ดี เพื่อให้ผู้ร่วมงานเกิดศรัทธา เลื่อมใส และภาคภูมิใจในงานที่ทำมากขึ้น

คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงาน

ทรวงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ (2523 : 1 - 2) ให้ความเห็นว่าผู้บริหารจะต้องมีคุณสมบัติสำคัญ 3 ประการ คือ ผู้บริหารต้องเป็นผู้รู้ในทุก ๆ อย่าง แต่ไม่จำเป็นต้องเชี่ยวชาญในทุกเรื่องคือ จะต้องรู้บางอย่างในทุก ๆ สิ่ง (Generalist) ผู้บริหารต้องมีบทบาทเป็นผู้แทน คือต้องเป็นผู้แทนของหมู่คณะ หรือตัวแทนของหน่วยงาน (Symbol or Image) ตลอดเวลา ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำ (Leader) คือ เป็นผู้ที่สามารถจัดบริการหรือรับใช้หมู่คณะได้ดีที่สุด บุคคลที่จะมีคุณสมบัติเป็นผู้นำที่ดีต้องประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้ คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณ มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์และต้องทำหน้าที่ตัดสินใจได้ดี

3. วิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก นั้นยังไม่มีมีการวิจัยมาก่อน ฉะนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนองานวิจัยที่ใกล้เคียงดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

นิวัตต์ น้อยมณี (2527 : 113 - 168) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์ในทัศนะของข้าราชการ พบว่า ข้าราชการทุกกลุ่มต้องการให้ศึกษานิเทศก์ในจังหวัด มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านคุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่ สุขภาพ สติปัญญา บุคลิกภาพ ความประพฤติ คุณธรรม อารมณ์ และการแสดงออกซึ่งความคิด และในด้านคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ได้แก่ ความรู้ความสามารถทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ ประสบการณ์และระดับความรู้ และการฝึกอบรมระหว่างประจำทำงาน

ทวีศักดิ์ จันทรสาร (2528 : 4) ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและการจัดระบบองค์การบริหาร ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ที่สำคัญ คือ มีความรู้ และวุฒิอย่างต่ำระดับปริญญาโททางการศึกษา ทางด้านทักษะที่สำคัญมีความสามารถในการวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารงานได้อย่างถูกต้องมีหลักการและคุณภาพ และทางด้านลักษณะนิสัยที่สำคัญอย่างยิ่งคือ มีความยุติธรรม มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต มีความจริงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน เป็นผู้ตรงต่อเวลา มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย มีความขยันและอุทิศเวลาให้กับงาน

จารัส ตลับทอง (2529 : 181 - 184) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา ประสงค์จะให้ผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรับผิดชอบ มีอำนาจบารมี เข้าสังคมได้ดี และมีความมั่นคงทางอารมณ์
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารทั้งด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร
3. ด้านการตัดสินใจสั่งการ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความสามารถในด้านการตัดสินใจสั่งการในรูปคณะบุคคลและการตัดสินใจด้วยตนเอง
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทั้งต่อผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารระดับเดียวกัน และผู้ใต้บังคับบัญชา

วัฒนะ สังวาลย์ (2531 : 85 - 90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรู้ด้านกฎหมายการศึกษา การบริหารการศึกษาทุกด้าน การรู้จักใช้บุคลากรให้เหมาะกับงาน การบำรุงขวัญและกำลังใจ และการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ ด้านบุคลิกภาพผู้บริหารโรงเรียนควรรู้จักวางตัวให้เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี การพูดที่ไพเราะและสุภาพต่อทุกคน การควบคุมอารมณ์และแต่งกายเรียบร้อย ด้านการเป็นผู้นำ ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจที่จะพัฒนาผู้ร่วมงานให้ก้าวหน้า ควรมีความสามารถในการแก้ปัญหาและตัดสินใจดี และควรกระจายงาน ให้ทุกคนรับผิดชอบตามความสามารถ

บุญมา กัมปนาทพงษ์ (2532 : 90 - 92) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4 ด้าน คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ วิชาการ บุคลิกภาพ และความสามารถในการบริหารงาน มีพฤติกรรมที่บ่งชี้ดังนี้ คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ ได้แก่ ความรับผิดชอบสูง มีคุณธรรมเป็นตัวอย่างได้เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าเผชิญปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ คุณลักษณะด้านวิชาการ ได้แก่ การรู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหารมาก่อน มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร รู้นโยบายการศึกษาของชาติทุกระดับ และมีความสามารถในการบริหารงานบุคคล คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีใจกว้างเป็นประชาธิปไตย ดำเนินบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสม มีน้ำใจไมตรีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและใช้ กิริยาอาการในความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างแนบเนียน คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงาน ได้แก่ มีความรู้ ความเข้าใจในนโยบายและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน จนสามารถชี้แจงต่อผู้อื่นได้ มีความสามารถในการวางแผนและปรับปรุงแผนอยู่เสมอ มีความสามารถในการ จัดสายการบังคับบัญชาและระเบียบงาน รู้จักการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ผู้อื่น

บุบผา เสนาวิณ (2535 : 78 - 79) ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนตามทฤษฎีของหัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยปรากฏว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของ ผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้ง 4 คุณลักษณะ กล่าวคือ

1. คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะที่อยู่ในระดับสูงสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถเข้าสังคมได้ทุกระดับ ไม่เคอะเขิน หวาดกลัว รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต รักษาเกียรติยศ ชื่อเสียง
2. คุณลักษณะด้านวิชาการ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะที่อยู่ในระดับสูงสุดคือผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้อาจารย์ได้เลื่อนระดับและกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้น รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมแข่งขันกิจกรรมทางวิชาการ
3. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะที่อยู่ในระดับสูงสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีรสนิยมการแต่งกายดี เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่รองลงมาคือผู้บริหารโรงเรียนมีวาจาสุภาพเรียบร้อย ไม่ชอบพูดคำหยาบ

4. คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงาน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก
คุณลักษณะที่อยู่ในระดับสูงสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายข้อบังคับ
ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการ
ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาโรงเรียนก่อนเปิดเรียนภาคแรกทุกปี

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสี่คุณลักษณะ โดยมีข้อ
ที่อยู่ในระดับสูงสุดและรองลงมาของแต่ละด้านดังนี้

1. คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ที่อยู่ในระดับสูงสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความ
ซื่อสัตย์สุจริต รักษาเกียรติยศ ชื่อเสียง รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความรับผิดชอบ ไม่ขาด
ความผิดให้ผู้อื่นร่วมงาน

2. คุณลักษณะด้านวิชาการ ที่อยู่ในระดับสูงสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้
อาจารย์ได้เลื่อนระดับและกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้น รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้
นักเรียนเข้าร่วมแข่งขันกิจกรรมทางวิชาการ

3. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ที่อยู่ในระดับสูงสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีวาจาสุภาพ
เรียบร้อย ไม่ชอบพูดคำหยาบ รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนพูดเสียงดัง พังซัด ไม่อ้อมแอ้ม

4. คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงาน ที่อยู่ในระดับสูงสุด คือผู้บริหาร
โรงเรียนโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการ
ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ได้
บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรม

สาคร จันทรทองอ่อน (2536 : 75 - 76) ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหาร
โรงเรียนที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู อาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครราชสีมา จัดลำดับจากคะแนนเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คุณลักษณะของ
ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นจริง ด้านความเป็นผู้นำ คุณธรรม มนุษยสัมพันธ์ เทคนิคการประชุม
บุคลิกภาพและความรู้ความสามารถ เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อ พบว่า คุณลักษณะ
ของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นจริง 10 อันดับแรก ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน
เป็นคนแต่งกายสะอาดสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นคนไม่เอาัดเอาเปรียบผู้ร่วมงาน
มีความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานมีความจริงใจในการทำงาน เป็นคนพูดจาสุภาพกับทุกคน มีการ
ประชุมตามระเบียบวาระ มีการเปิดโอกาสให้สมาชิกอภิปรายแสดงความคิดเห็น มีความเสียสละ

เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมีความเมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงาน สำหรับ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 10 อันดับแรก ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน มีความยุติธรรม
ต่อผู้ร่วมงาน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นคนตรงต่อเวลา เป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์
มีความกล้าในการตัดสินใจ มีความจริงใจในการทำงาน มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน
มีความสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และมีคุณธรรมในการทำงาน

งานวิจัยต่างประเทศ

แมกนุสัน (เทียน ต้นติวริยาภพ. 2533 : 45 ; อ้างอิงมาจาก Magnuson.
1971 : 133 - A) ได้วิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ
โดยการศึกษาลักษณะส่วนตัวและลักษณะด้านอาชีพดังนี้ คุณลักษณะส่วนตัวที่สำคัญประกอบด้วย
มีวิจรรย์ญาณ และมีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดี มีความรู้กว้างขวาง ไม้ใช้
อารมณ์ มีความจริงใจ มีความเป็นมิตร มีอารมณ์ขัน มีใจกว้าง และเปิดเผย มีความเสมอต้น
เสมอปลาย มีความเมตตากรุณา และเอื้ออาทรต่อผู้อื่น

คุณลักษณะด้านอาชีพที่สำคัญประกอบด้วย มีความสามารถในการติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้
ดี มีความรู้ในสาขาวิชาอาชีพเป็นอย่างดี รู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีให้
ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นผู้ที่ยากเข้าใกล้และมีเวลาสำหรับผู้ร่วมงาน ให้ความ
สนใจในบุคคลอื่น ๆ มีความสามารถในการวางแผนและจัดระเบียบงาน รับฟังความคิดเห็นจาก
บุคคลอื่น ๆ รู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่

ลักษณะของผู้บริหารที่ได้รับความสำเร็จ สต็อกคิลล์ (บุญมา กัมปนาทพงษ์. 2532 :
38 - 39 ; อ้างอิงมาจาก Stogdill. 1974 : 62 - 63) ได้รวบรวมผลการวิจัย
เกี่ยวกับบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้บริหาร โดยจำแนกออกเป็นกลุ่มตามการวิจัยสรุปได้ดังนี้
คือ

1. บุคลิกภาพและพฤติกรรม จากผลการวิจัยมากกว่า 15 เรื่อง พบว่า ผู้บริหารควร
มีบุคลิกภาพและพฤติกรรมเหนือบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้คือ มีเชาวน์ - ปัญญาดี มีนิสัยรัก
การศึกษาค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ มีความรู้ทันสมัยและกว้างขวาง
ชอบกิจกรรมและงานสังคม มีมารยาทสังคมดี มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

2. บุคลิกลักษณะของผู้บริหารที่ได้รับการยืนยัน จากผลการวิจัยมากกว่า 10 เรื่อง พบว่า ผู้บริหารจะมีบุคลิกลักษณะดังนี้ คือมีความสามารถในการเข้าสังคม รู้จิตวิทยาในการเจรจา มีมารยาทสังคมดี มีความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ มีความอดทนต่อความยากลำบาก อดทนต่อปัญหาารอบด้านโดยไม่เสียกำลังใจ รู้หลักและวิธีทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อเสริมคุณค่าของตนให้เป็นผู้มีความสามารถ มีความเชื่อมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลง และคิดสิ่งใหม่ ๆ เป็นผู้มีความสามารถในการพูดและสามารถเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. คุณสมบัติที่มีความสัมพันธ์สูงกับการเป็นผู้บริหาร คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นที่นิยมของปวงชน มีความสามารถในการเข้าสังคม มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความปรารถนาที่จะทำดีที่สุด มีอารมณ์ขัน มีความร่วมมือกับผู้อื่น และมีความสามารถในทางกีฬา

4. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้บริหาร แยกออกเป็น 5 ประการ คือ ความสามารถ มีความหมายรวมถึง ความสามารถ สติปัญญา ความกระตือรือร้น ความสามารถในการพูด ความคิดริเริ่ม การตัดสินใจ

ความสำเร็จ ได้แก่ การศึกษา ความรู้ การงาน และการกีฬา

ความรับผิดชอบ ได้แก่ การเป็นที่พึ่งของคนอื่น ความเพียรพยายาม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความปรารถนาที่จะทำดีที่สุด

สถานะ ได้แก่ สถานะทางสังคม ทางสมรสและการเป็นที่นิยมของคนอื่น

สถานการณ์ ได้แก่ ทักษะ ความต้องการและความสนใจของผู้บริหาร ตามจุดประสงค์ที่ต้องการจะบรรลุถึงความสำเร็จ

จากการสรุปงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการเป็นผู้บริหารของ สโตกคิลล์ (Stogdill. 1974 : 17 - 23) ทั้งในปี 1984 และ 1970 มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ลักษณะของผู้บริหารที่ดีมีดังนี้

ลักษณะทางกาย ซึ่งได้แก่ ความแข็งแรง สง่าผ่าเผย

ภูมิหลังทางสังคม ได้แก่ การศึกษาดี มีฐานะทางสังคมดี สติปัญญาดี เจลียวฉลาด การตัดสินใจดี มีทักษะในการสื่อความหมายและการพูด บุคลิกภาพที่ต้นตัวเสมอ ควบคุมอารมณ์ได้ มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ มีจริยธรรมและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน ได้แก่ ความปรารถนาที่จะทำดีที่สุด มีความรับผิดชอบไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มุ่งทำงาน

ลักษณะทางสังคม ได้แก่ ความปรารถนาที่จะทำงานร่วมกับคนอื่น มีเกียรติเป็นที่
ยอมรับของสมาชิก เข้าสังคมเก่ง และมีความฉลาดเฉลียวในการสังคม

สรุป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นคนดี
มีคุณธรรม มีความรู้ ความสามารถ สมดังคำกล่าวที่ว่าผู้บริหารจะต้องเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง
มีจิตใจหรือเก่งเพียงอย่างเดียวเท่านั้น นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังต้องมีความพร้อมทั้งด้าน
ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมอีกด้วยโดยเฉพาะผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลต้องรับผิดชอบในการ
จัดการศึกษาพยาบาลซึ่งมีส่วนคล้ายคลึงเช่นเดียวกับการศึกษาทั่วไป แต่มีความยุ่งยากซับซ้อนใน
การปฏิบัติมากกว่า เนื่องจากในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตพยาบาลจะมุ่งเน้นการให้ความรู้แก่นัก
ศึกษาพยาบาลทั้งในด้านการศึกษาทั่วไปและด้านความรู้ในวิชาชีพ มีทักษะ มีประสบการณ์ใน
การให้การพยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพโดยผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุด
จะต้องใช้ศักยภาพสูงในการบริหาร จัดการภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมาก ให้สามารถเอื้อ
อำนวยในการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ มีคุณภาพสนองนโยบายการจัดการศึกษาพยาบาล
ของชาติได้นั้น ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลจะต้องมีคุณลักษณะที่ดีทั้งในด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพ
ดังกล่าวมาแล้วนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ หัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2537 จำนวนร้อยละ 80 ของจำนวนทั้งหมด รวม 24 แห่ง จำนวน 881 คน จำแนกเป็น หัวหน้าภาควิชา 192 คน วิทยาจารย์ 689 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ หัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2537 ซึ่งได้มาโดย

2.1 คัดเลือกวิทยาลัยพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี สังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 24 แห่ง

2.2 หัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาล 24 แห่ง เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าภาควิชา 154 คน วิทยาจารย์ 552 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 706 คน รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำแนกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

วิทยาลัยพยาบาล/หน่วยงาน	หัวหน้าภาควิชา		วิทยาจารย์		รวม กลุ่ม ตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	
1. บรมราชชนนี กรุงเทพฯ	8	7	64	53	60
2. บรมราชชนนีพุทธชินราช พิษณุโลก	8	7	42	37	44
3. บรมราชชนนี นครราชสีมา	8	7	62	48	55
4. พระปกเกล้า จันทบุรี	8	7	31	27	34
5. บรมราชชนนี สงขลา	8	7	47	39	46
6. บรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์	8	6	34	26	32
7. บรมราชชนนีสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี	8	6	32	22	28
8. บรมราชชนนี สระบุรี	8	6	19	15	21
9. บรมราชชนนี ชลบุรี	8	7	33	28	35
10. บรมราชชนนี ลำปาง	8	7	22	18	25
11. บรมราชชนนี ราชบุรี	8	7	39	34	41
12. บรมราชชนนี อุดรดิตถ์	8	7	26	22	29
13. ศรีมหาสารคาม มหาสารคาม	8	7	28	22	29
14. บรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี	8	6	19	16	22
15. บรมราชชนนี นราธิวาส	8	6	17	12	18
16. บรมราชชนนี สุรินทร์	8	7	22	18	25
17. บรมราชชนนี อุตรธานี	8	7	28	22	25
18. บรมราชชนนี ชัยนาท	8	6	25	20	26

ตาราง 2 (ต่อ)

วิทยาลัยพยาบาล/หน่วยงาน	หัวหน้าภาควิชา		วิทยากร		รวม กลุ่ม ตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	
19. บรมราชชนนี พระเยา	8	6	9	7	13
20. บรมราชชนนีพระพุทธรบาท สระบุรี	8	6	24	14	20
21. บรมราชชนนี นครศรีธรรมราช	8	6	28	21	27
22. พระจอมเกล้า เพชรบุรี	8	6	14	13	19
23. บรมราชชนนี ตรัง	8	7	21	17	24
24. บรมราชชนนี นครพนม	8	3	3	1	4
รวม	192	154	689	552	706

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ใน 2 ด้าน คือ คุณลักษณะด้าน
ส่วนตัวประกอบด้วย บุคลิกภาพ ลักษณะความเป็นผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ
ประกอบด้วย ด้านวิชาการและความสามารถในการบริหารงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็น
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย
น้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายความว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริง/ที่พึงประสงค์ มากที่สุด
- 4 หมายความว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริง/ที่พึงประสงค์ มาก
- 3 หมายความว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริง/ที่พึงประสงค์ ปานกลาง
- 2 หมายความว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริง/ที่พึงประสงค์ น้อย
- 1 หมายความว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริง/ที่พึงประสงค์ น้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อที่จะให้คุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการจากตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขต และนิยามศัพท์เฉพาะ
2. นำข้อมูลมาประมวลสร้างเป็นแบบสอบถามตามคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก 2 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านส่วนตัว ประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ประกอบด้วย คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงาน รวมเป็น 5 คุณลักษณะ ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. แบ่งข้อคำถามด้านละ 15 ข้อ รวมเป็น 75 ข้อ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วให้คณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไข สำนวน ภาษา ความครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มี ความถูกต้องชัดเจน แล้วคัดเลือกให้เหลือแบบสอบถามด้านละ 13 ข้อ รวม 65 ข้อ

ตัวอย่างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงตามตำแหน่งหน้าที่ของท่าน

() หัวหน้าภาควิชา

() วิทยากร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล (ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ หรือผู้รักษาการในตำแหน่งนั้น ๆ)

คำชี้แจง กรุณาพิจารณาคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวาตามระดับคะแนนที่กำหนดไว้ดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง/ที่พึงประสงค์ระดับมากที่สุด ให้คะแนนเป็น 5

คุณลักษณะที่เป็นจริง/ที่พึงประสงค์ระดับมาก ให้คะแนนเป็น 4

คุณลักษณะที่เป็นจริง/ที่พึงประสงค์ระดับปานกลาง ให้คะแนนเป็น 3

คุณลักษณะที่เป็นจริง/ที่พึงประสงค์ระดับน้อย ให้คะแนนเป็น 2

คุณลักษณะที่เป็นจริง/ที่พึงประสงค์ระดับน้อยที่สุด ให้คะแนนเป็น 1

ข้อ	คุณลักษณะของ ผู้บริหาร วิทยาลัยพยาบาล	ระดับของคุณลักษณะที่เป็นจริง					ระดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก	มาก ที่สุด	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	2. <u>ด้านความสามารถ</u> <u>ในการบริหารงาน</u> o มีความรู้ ความ เข้าใจในนโยบาย และวัตถุประสงค์ของ การปฏิบัติงานชัดเจน โดยสามารถชี้แจงต่อ ผู้อื่นได้ oo รู้จักมอบหมายงาน และอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบให้ บุคคลอื่น											

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ความเที่ยงตรง (Validity) เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว นำเสนอ
 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)
 ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

- 1.1 ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลขันธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 1.2 ผศ.ดร.กฤษยา ตันติผลาชีวะ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 1.3 นางสาวกาญจนา สันติพัฒน์ชัย รองผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก
ด้านวิชาการ และพัฒนาการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
- 1.4 ดร.เพียงใจ สัตยธรรม ผู้อำนวยการส่วนเทคโนโลยีและพัฒนา สำนักงาน
ปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
- 1.5 นางคมคาย กิจวัฒน์ชัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี
สุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึง
 - 1.1 ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง
สาธารณสุข เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลทำปริญญานิพนธ์ จากวิทยากรในวิทยาลัย
พยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 24 แห่ง
 - 1.2 ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล 24 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความ
ร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล จำนวน 24 แห่ง พร้อมแบบ
สอบถามทางไปรษณีย์ โดยขอความอนุเคราะห์ให้หัวหน้าภาควิชา และวิทยากรย์ ตอบแบบ
สอบถาม และรวบรวมส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้แบบซองติดแสตมป์พร้อมจำหน่ายของ
ถึงผู้วิจัยไว้เรียบร้อยแล้ว

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 881 ฉบับ ได้รับกลับคืนจำนวน
ทั้งสิ้น 706 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.14 และแบบสอบถามทั้ง 706 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่มี
ความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ของแบบสอบถามที่กำหนด
3. นำคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+

(Statistical Package For Social Science) ดังนี้

3.1 ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1

3.2 คำนวณหาคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยส่วนรวม และนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของ เบสต์ (Best. 1977 : 147) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะเป็นจริง/พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง มีคุณลักษณะเป็นจริง/พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง มีคุณลักษณะเป็นจริง/พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง มีคุณลักษณะเป็นจริง/พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49 หมายถึง มีคุณลักษณะเป็นจริง/พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. หาความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman Rank - Order Correlation Coefficiency) (วิทยุวารสาร. 2531 : 238)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. คะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
3. ค่าความเบี่ยงมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficiency)
5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman Rank - Order Correlation Coefficiency)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของ
ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบัน
พระบาทราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า กำหนดสัญลักษณ์ดังนี้

N แทน จำนวนบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

X แทน คะแนนเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman Rank -
Order Correlation Coefficiency)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
ตำแหน่งหน้าที่

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
อันดับของคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของ
หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ตามแนวคิด
ของ Magnuson ซึ่งกำหนดไว้ 2 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะส่วนตัว ประกอบด้วย บุคลิกภาพ
ความเป็นผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านวิชาการ
ความสามารถในการบริหารงาน

ตอนที่ 3 การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่
พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์

สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
แบบสเปียร์แมน (Spearman Rank-Order Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
ตำแหน่งหน้าที่ โดยหาค่าร้อยละ ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของบุคลากร วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้าภาควิชา	154	21.8
วิทยาจารย์	552	78.2
รวม	706	100.0

จากตาราง 3 แสดงว่าบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรม
ราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวนทั้งหมด 706 คน เป็นหัวหน้าภาควิชา 154 คนคิดเป็น
ร้อยละ 21.8 และเป็นวิทยาจารย์ 552 คน คิดเป็นร้อยละ 78.2

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริง และพึงประสงค์ของ
ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ สังกัดสถาบัน
พระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เป็นรายด้าน และรายข้อในแต่ละด้าน โดยหาค่า
คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับ ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจแบบมาตรฐาน อันดับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ด้านบุคลิกภาพ ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร

อันดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยากร							
		คุณลักษณะที่เป็นจริง		คุณลักษณะที่พึงประสงค์		คุณลักษณะที่เป็นจริง		คุณลักษณะที่พึงประสงค์					
		$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ				
ก. คุณลักษณะด้านส่วนตัว													
1. <u>ด้านบุคลิกภาพ</u>													
1	ความสุ่มรอบคอบ	3.42	.75	9	4.60**	.53	4	3.43	.78	10	4.55**	.25	5
2	สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์	3.39	.74	10	4.45*	.55	10	3.87*	.72	1	4.19*	.58	9
3	ความมั่นคงในอารมณ์	3.00	.81	12	4.66**	.49	1	3.12	.86	12	4.62**	.54	1
4	อารมณ์ขันไม่เคร่งเครียด	2.95	.85	13	4.13*	.68	13	2.93	.85	13	4.26*	.51	13
5	มีรสนิยม การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ	3.95*	.71	2	4.45*	.52	10	3.97*	.72	1	4.46*	.55	10
6	แสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.55*	.76	7	4.64**	.51	2	3.61*	.81	8	4.61**	.52	2
7	กิริยาสุภาพอ่อนโยนไม่เย่อหยิ่ง	3.51*	.83	8	4.45*	.51	10	3.52*	.80	9	4.42*	.58	11

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยากร							
		คุณลักษณะที่เป็นจริง		คุณลักษณะที่พึงประสงค์		คุณลักษณะที่เป็นจริง		คุณลักษณะที่พึงประสงค์					
		$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ				
8	วาจาสุภาพเรียบร้อย ไม่ชอบพูดคำหยาบ	3.62	.83	5	4.48*	.53	9	3.70*	.82	7	4.40*	.55	12
9	การพูดจาฉะฉาน ชัดเจน	3.61	.70	6	4.55**	.53	5	3.81	.70	5	4.54**	.53	6
10	ท่าทางสง่าผ่าเผย	3.88*	.75	3	4.53**	.53	6	3.88**	.73	3	4.54**	.56	6
11	เป็นคนกระฉับกระเฉง ว่องไว	3.87*	.77	4	4.49*	.53	7	3.79*	.74	6	4.50**	.54	8
12	น้ำใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา	3.32	.98	11	4.62**	.51	3	3.40	.88	11	4.57**	.55	3
13	ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.96*	.69	1	4.49*	.53	7	3.93*	.73	2	4.56**	.54	4
	คะแนนรวมเฉลี่ย	3.60*	.46		4.50**	.35		3.61*	.52		4.51**	.40	

* ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

** ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยากร							
		คุณลักษณะที่เป็นจริง		คุณลักษณะที่พึงประสงค์		คุณลักษณะที่เป็นจริง		คุณลักษณะที่พึงประสงค์					
		$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ				
8	วาจาสุภาพเรียบร้อย ไม่ชอบพูดคำหยาบ	3.62	.83	5	4.48*	.53	9	3.70*	.82	7	4.40*	.55	12
9	การพูดจาจะฉะฉาน ชัดเจน	3.61	.70	6	4.55**	.53	5	3.81	.70	5	4.54**	.53	6
10	ทำทางสง่าผ่าเผย	3.88*	.75	3	4.53**	.53	6	3.88**	.73	3	4.54**	.56	6
11	เป็นคนกระฉับกระเฉง ว่องไว	3.87*	.77	4	4.49*	.53	7	3.79*	.74	6	4.50**	.54	8
12	น้ำใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา	3.32	.98	11	4.62**	.51	3	3.40	.88	11	4.57**	.55	3
13	ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.96*	.69	1	4.49*	.53	7	3.93*	.73	2	4.56**	.54	4
	คะแนนรวมเฉลี่ย	3.60*	.46		4.50**	.35		3.61*	.52		4.51**	.40	

*ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

**ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 4 แสดงว่าคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านบุคลิกภาพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ถ้าพิจารณารายละเอียด พบว่า รายการที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.96 - 3.51) ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง มีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ ทำทางสง่าผ่าเผย เป็นคนกระฉับกระเฉงว่องไว วาจาสุภาพเรียบร้อยไม่ชอบพูดคำหยาบ การพูดจาจะฉะฉานชัดเจน แสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม กิริยาสุภาพอ่อนโยน ไม่เย่อหยิ่ง และในเรื่องเหล่านี้ ความเชื่อมั่นในตนเอง มีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ ทำทางสง่าผ่าเผย อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านบุคลิกภาพที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.42 - 2.95) ได้แก่ ความสุ่มรอบคอบ สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ความมั่นคงในอารมณ์ อารมณ์ขันไม่เคร่งเครียด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านบุคลิกภาพ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ถ้าพิจารณารายละเอียดจะพบว่า รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.66 - 4.53) ได้แก่ ความมั่นคงในอารมณ์ แสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม น้ำใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ความสุ่มรอบคอบ การพูดจาจะฉะฉานชัดเจน ทำทางสง่าผ่าเผย และในเรื่องเหล่านี้ความมั่นคงในอารมณ์ แสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม น้ำใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านบุคลิกภาพ ที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.49 - 4.13) ได้แก่ เป็นคนกระฉับกระเฉงว่องไว ความเชื่อมั่นในตนเอง วาจาสุภาพเรียบร้อย ไม่ชอบพูดคำหยาบ กิริยาสุภาพอ่อนโยนไม่เย่อหยิ่ง มีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ อารมณ์ขันไม่เคร่งเครียด

คุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรย์ ด้านบุคลิกภาพ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) ถ้าพิจารณารายละเอียด จะพบว่า รายการที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.97 - 3.52) ได้แก่ มีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสม

กับกาลเทศะ ความเชื่อมั่นในตนเอง ท่าทางสง่าผ่าเผย สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ การพูดจา
จะฉะฉานชัดเจน เป็นคนกระฉับกระเฉงว่องไว วาจาสุภาพเรียบร้อย ไม่ชอบพูดคำหยาบ
แสดงบทบาทของตนเอง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม กิริยาสุภาพอ่อนโยนไม่เย่อหยิ่ง และใน
เรื่องเหล่านี้ มีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ ความเชื่อมั่นในตนเอง ท่าทาง
สง่าผ่าเผยอยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล
ตามความคิดเห็นของวิทยากรย์ ด้านบุคลิกภาพ ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.43 –
2.93) ได้แก่ ความสุขุมรอบคอบ น้ำใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ความมั่นคงในอารมณ์
อารมณ์ขันไม่เคร่งเครียด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรย์
ด้านบุคลิกภาพ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ถ้าพิจารณารายละเอียดจะพบว่า
รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62 - 4.50$) ได้แก่ ความมั่นคงในอารมณ์ แสดง
บทบาทของตนเอง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม น้ำใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ความเชื่อมั่นใน
ตนเอง ความสุขุมรอบคอบ การพูดจาจะฉะฉานชัดเจน ท่าทางสง่าผ่าเผย เป็นคนกระฉับกระเฉง
ว่องไว และในเรื่องเหล่านี้ ความมั่นคงในอารมณ์ แสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้อง
เหมาะสม น้ำใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของ
วิทยากรย์ ด้านบุคลิกภาพที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.49 – 4.26) ได้แก่ สุขภาพ
แข็งแรงสมบูรณ์ มีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ มีกิริยาสุภาพอ่อนโยนไม่เย่อหยิ่ง
วาจาสุภาพเรียบร้อย ไม่ชอบพูดคำหยาบ อารมณ์ขันไม่เคร่งเครียด

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยากร			
		คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์
		$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ
7	ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นให้เห็นคล้อยตาม	3.32 .68 10	4.39* .56 13	3.34 .75 10	4.48* .55 13				
8	ความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ	3.81* .69 3	4.54** .51 12	3.68* .69 3	4.62** .52 9				
9	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.70* .72 5	4.60** .50 8	3.56* .77 7	4.63** .50 8				
10	เป็นผู้นองภาพในอนาคตได้ชัดเจน	3.55* .77 8	4.62** .50 7	3.44 .76 9	4.62** .51 9				
11	เป็นผู้กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงความคิดเห็น	3.74* .78 4	4.56** .51 11	3.63* .81 4	4.66** .50 5				
12	ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้	3.55* .77 8	4.63** .51 6	3.50* .78 8	4.69** .49 4				

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยากร							
		คุณลักษณะที่เป็นจริง		คุณลักษณะที่พึงประสงค์		คุณลักษณะที่เป็นจริง		คุณลักษณะที่พึงประสงค์					
		$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ	$\bar{X}$	S.D. อันดับ				
13	มีความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบ	3.89*	.83	2	4.68**	.49	4	3.86*	.84	2	4.75**	.45	2
	คะแนนรวมเฉลี่ย	3.58*	.47		4.62**	.36		3.59*	.60		4.65**	.38	

* ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

** ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 5 แสดงว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านความเป็นผู้นำ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) ถ้าพิจารณารายละเอียด พบว่า รายการที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.90 – 3.55) ได้แก่ ความรับผิดชอบในหน้าที่ ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ เป็นผู้กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในหน้าที่ความรับผิดชอบ ความสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เป็นผู้มองภาพในอนาคตชัดเจน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวมและในเรื่องเหล่านี้ ความรับผิดชอบในหน้าที่ ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ อยู่ที่ยอดที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.32 – 3.23) ได้แก่ ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นให้เห็นคล้อยตาม เป็นผู้มีเหตุผล ความยุติธรรมในการปกครอง ความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านความเป็นผู้นำ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ถ้าพิจารณารายละเอียด พบว่า รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.75 – 4.54) ได้แก่ ความยุติธรรมในการปกครอง เป็นผู้ที่มีเหตุผล ความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต ต่อหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เป็นผู้มองภาพในอนาคตได้ชัดเจน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม ความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงความคิดเห็น ความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ และในเรื่องเหล่านี้ ความยุติธรรมในการปกครองเป็นผู้ที่มีเหตุผล ความรับผิดชอบในหน้าที่ อยู่ในระดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านความเป็นผู้นำที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ได้แก่ ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นให้เห็นคล้อยตาม

คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของวิทยากรด้านความเป็นผู้นำ โดยส่วนรวมที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) ถ้าพิจารณารายละเอียด พบว่ารายการที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.00 – 3.50) ได้แก่ ความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ เป็นผู้กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงความคิดเห็น เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในหน้าที่รับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ และในเรื่องเหล่านี้ ความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.44 – 3.17) ได้แก่ เป็นผู้มองภาพในอนาคตได้ชัดเจน ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นให้เห็นคล้อยตาม เป็นผู้มีเหตุผลความยุติธรรมในการปกครอง ความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของวิทยากรด้านความเป็นผู้นำ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$ ถ้าพิจารณารายละเอียด พบว่า รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.76 – 4.57) ได้แก่ ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยุติธรรมในการปกครอง ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เป็นผู้กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงความคิดเห็น เป็นผู้มีเหตุผล เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นผู้มองภาพในอนาคตชัดเจน ความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ ความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม และในเรื่องเหล่านี้ ความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยุติธรรมในการปกครองอยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของวิทยากร ด้านความเป็นผู้นำที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ได้แก่ ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นให้เห็นคล้อยตาม

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน อันดับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและพึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตำนานนุชนิพนธ์
ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยากร							
		คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ								
3. ตำนานนุชนิพนธ์													
1	มีความเป็นกันเองกับผู้ที่ปฏิบัติงาน	3.44	1.00	7	4.49*	.55	11	3.41	.86	5	4.55**	.48	12
2	เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส ด้วยความบริสุทธิ์ใจ	3.40	.90	8	4.56**	.51	5	3.36	.88	8	4.59**	.55	1
3	มีความสามารถพูดจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้	3.31	.84	12	4.51**	.51	9	3.30	.82	11	4.62**	.52	1
4	เป็นผู้รู้จักเพื่อนหมั่นเพื่อนเบา	3.32	.85	11	4.48*	.55	13	3.27	.83	13	4.59**	.53	1
5	ให้เกียรติและยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา	3.37	.98	9	4.43**	.55	8	3.32	.87	9	4.59**	.54	1
6	รู้จักยกย่องชมเชยผู้กระทำความดีด้วยความบริสุทธิ์ใจ	3.47	.85	6	4.51**	.51	9	3.40	.79	6	4.53**	.56	13

ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยากร			
		คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ				
7	ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้	3.67* .71 2	4.56** .52 5	3.62* .71 2	4.56** .55 11				
8	ประสานงานกับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ	3.59* .80 3	4.60** .52 2	3.49 .74 1	4.61** .52 3				
9	มีความเสนอแนะเสมอปลาย	3.22 .82 13	4.63** .50 1	3.28 .87 12	4.57** .51 9				
10	เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา	3.51* .82 5	4.60** .50 2	3.37 .84 7	4.62** .52 4				
11	มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา	3.35 .91 10	4.55** .55 7	3.31 .87 10	4.58** .53 8				
12	สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้	3.59* .78 3	4.49* .55 11	3.57* .79 3	4.57** .54 9				

ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยาลัย			
		คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ				
13	สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงได้ดี	3.93* .74 1	4.58** .53 4	3.63* .68 1	4.59** .55 1				
	คะแนนรวมเฉลี่ย	3.47 .67	4.55** .40	3.43 .65	4.58** .43				

*ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

**ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 6 แสดงว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) ถ้าพิจารณารายละเอียด พบว่า รายการที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.93 - 3.51) ได้แก่ สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงได้ดี ความสามารถปฏิบัติงานกับผู้อื่นได้ สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี ประสานงานกับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และในเรื่องเหล่านี้ สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงได้ดี ประสานงานกับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.17 - 3.22) ได้แก่ รู้จัก ยกย่องชมเชยผู้กระทำความดีด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นคน ยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยความบริสุทธิ์ใจ ให้เกียรติและยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นคนรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา มีความสามารถพูดจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ มีความเสมอต้นเสมอปลาย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ($\bar{X} = 4.55$) ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) ถ้าพิจารณารายละเอียด พบว่า รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.63 - 4.51) ได้แก่ มีความเสมอต้นเสมอปลาย เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ประสานงานกับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จสามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงได้ดี เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยความบริสุทธิ์ใจ ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ให้เกียรติและยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถพูดจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ และในเรื่องเหล่านี้มีความเสมอต้นเสมอปลาย เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ประสานงานกับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ อยู่ในระดับ 1, 2 และ 3

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.49 - 4.48) ได้แก่ มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี เป็นคนรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา

คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรย์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) ถ้าพิจารณารายละเอียด

พบว่า รายการที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.63 – 3.57) ได้แก่ สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงได้ดี ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี และในเรื่องเหล่านี้ สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงได้ดี ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีอยู่ในระดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่เป็นจริง ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรย์ ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.49 – 3.27) ได้แก่ ประสานงานกับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา รู้จักยกย่องชมเชยผู้กระทำความดีด้วยความบริสุทธิ์ใจ เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยความบริสุทธิ์ใจ ให้เกียรติและยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถพูดจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ มีความเสมอต้นเสมอปลายเป็นคนรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรย์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ถ้าพิจารณารายละเอียดพบว่า รายการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.62 – 4.53) ได้แก่ มีความสามารถพูดจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ประสานงานกับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ เป็นคนรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา ให้เกียรติและยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยความบริสุทธิ์ใจ สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงได้ดี มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเสมอต้นเสมอปลาย สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความเป็นกันเองต่อผู้ใต้บังคับบัญชา รู้จักยกย่องชมเชยผู้กระทำความดี ด้วยความบริสุทธิ์ใจ และในเรื่องเหล่านี้ มีความสามารถพูดจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ประสานงานกับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงแบบมาตรฐาน อันดับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร

อันดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยากร			
		คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ				
1	๗. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ 1. <u>ด้านวิชาการ</u> รู้นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ	4.03* .62 1	4.70** .46 2	3.84* .69 1	4.66** .51 2				
2	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร	3.91* .71 2	4.73* .45 1	3.79* .74 2	4.70* .48 1				
3	สามารถปรับใช้หลักสูตรได้เหมาะสมต่อสภาพท้องถิ่น	3.75* .70 4	4.62** .49 1	3.59* .75 4	4.64** .50 1				
4	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล	3.77* .69 3	4.58** .52 6	3.62* .72 3	4.59** .53 5				

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา			วิทยาจารย์		
		คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์
		$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ
5	ความสามารถในการนิเทศการศึกษา	3.54* .71 10	4.45* .55 11	3.49 .68 7	4.48* .57 13		
6	รู้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นที่จะนำ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา	3.62* .72 8	4.49* .57 10	3.46 .76 9	4.50** .56 11		
7	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิจัยใน วิทยาลัยพยาบาล	3.73* .76 5	4.43* .51 8	3.53* .86 5	1.59* .52 5		
8	ความสามารถในการวิจัยทางการ พยาบาลเพื่อประโยชน์ในการเรียน การสอน	3.38 .71 12	4.44* .56 13	3.32 .80 12	4.49* .57 12		
9	ส่งเสริมผู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ การพัฒนาผลงานวิชาการวิชาชีพ พยาบาลในรูปแบบต่าง ๆ	3.63* .80 7	4.61** .49 5	3.48 .82 8	4.61** .52 5		

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยาจารย์			
		คุณลักษณะที่เป็นจริง X̄ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ X̄ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่เป็นจริง X̄ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ X̄ S.D. อันดับ				
10	สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าและทันสมัย	3.60* .75 9	4.63** .48 3	3.44 .80 10	4.65** .50 3				
11	ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อและนวัตกรรมใช้ในการเรียนการสอน	3.49 .79 11	4.57** .50 7	3.36 .85 11	4.59** .53 5				
12	สนใจศึกษาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ	3.69* .77 6	4.52** .53 9	3.53* .77 5	4.57** .53 9				
13	ได้รับการยอมรับความสามารถจากสถาบันอื่น โดยได้รับเชิญเป็นวิทยากร	3.38 .91 12	4.45* .59 11	3.29 .89 13	1.52** .58 10				
	คะแนนรวมเฉลี่ย	3.66* .64	4.56 .38	3.52* .61	4.58** .42				

* ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

** ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 7 แสดงว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านวิชาการ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.17$) ถ้าพิจารณารายละเอียด พบว่า รายการที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.91 – 3.54) ได้แก่ รุ้นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล สามารถปรับใช้หลักสูตรได้เหมาะสมต่อสภาพท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการทำผลงานวิจัยในวิทยาลัยพยาบาล สนใจศึกษาหาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ ส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการพัฒนาผลงานวิชาการวิชาชีพพยาบาลในรูปแบบต่าง ๆ รู้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้ก้าวหน้าและทันสมัย ความสามารถในการนิเทศการศึกษา และในเรื่องเหล่านี้ รุ้นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.49 – 3.38) ได้แก่ ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อและนวัตกรรมใช้ในการเรียนการสอน ความสามารถในการวิจัยทางการพยาบาลเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ได้รับการยอมรับความสามารถจากสถาบันอื่น โดยได้รับเชิญเป็นวิทยากร

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านวิชาการ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ถ้าพิจารณารายละเอียดพบว่า รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.73 – 4.52) ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร รุ้นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าและทันสมัย สามารถปรับใช้หลักสูตรได้เหมาะสมต่อสภาพท้องถิ่น ส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการพัฒนาผลงานวิชาการ วิชาชีพพยาบาลในรูปแบบต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อและนวัตกรรมใช้ในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการทำผลงานวิจัยในวิทยาลัยพยาบาล สนใจศึกษาหาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ และในเรื่องเหล่านี้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร

นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าทันสมัย อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.49 - 4.44) ได้แก่ รู้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ความสามารถในการนิเทศการศึกษา ได้รับการยอมรับความสามารถจากสถาบันอื่นโดยได้รับเชิญเป็นวิทยากร ความสามารถในการวิจัยทางการพยาบาล เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน

คุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรด้านวิชาการ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ถ้าพิจารณารายละเอียดพบว่า รายการที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.84 - 3.53) ได้แก่ นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล สามารถปรับใช้หลักสูตรได้เหมาะสมต่อสภาพท้องถิ่น สนใจศึกษาหาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ ส่งเสริมให้มีการทำผลงานวิจัย ในวิทยาลัยพยาบาล และในเรื่องเหล่านี้ นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลอยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.49 - 3.29) ได้แก่ ความสามารถในการนิเทศ ส่งเสริมผู้ได้บังคับบัญชาให้มีการพัฒนาผลงานวิชาการ วิชาชีพพยาบาลในรูปแบบต่าง ๆ รู้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าและทันสมัย ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อและนวัตกรรมใช้ในการเรียนการสอน ความสามารถในการวิจัยทางการพยาบาลเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ได้รับการยอมรับความสามารถจากสถาบันอื่นโดยได้รับเชิญเป็นวิทยากร

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรด้านวิชาการ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ถ้าพิจารณารายละเอียดพบว่า รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.70 - 4.50) ได้แก่ มีความรู้ ความเข้าใจ

เกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร รุ้นโยบายการจัดการศึกษา
 พยาบาลแห่งชาติ สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าและทันสมัย สามารถปรับ
 ้ใช้หลักสูตรได้เหมาะสมต่อสภาพท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการทำผลงานวิจัยในวิทยาลัยพยาบาล
 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อ และนวัตกรรม
 ้ใช้ในการเรียนการสอน ส่งเสริมผู้ได้บังคับบัญชาให้มีการพัฒนาผลงานวิชาการวิชาชีพพยาบาล
 สนใจศึกษาหาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ ได้รับการยอมรับความสามารถจากสถาบันอื่น
 โดยได้รับเชิญเป็นวิทยากร รุ้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา
 และในเรื่องเหล่านี้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและพัฒนา
 หลักสูตร รุ้นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ สามารถการจัดการเรียนการสอน
 ้ให้ก้าวหน้าและทันสมัยอยู่ในอันดับ 1, - 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล
 ตามความคิดเห็นของวิทยากรที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.49 - 4.48) ได้แก่
 ความสามารถในการวิจัยทางการพยาบาลเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ความสามารถ
 ในการนิเทศการศึกษา

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจแบบมาตรฐาน อันดับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและพึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ด้านความ
สามารถในการบริหารงาน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร

อันดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยากร			
		คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่พึงประสงค์
		$\bar{X}$	S.D.	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.
<u>2. ด้านความสามารถในการบริหารงาน</u>									
1	รู้หลักการบริหาร และมีประสิทธิภาพในการบริหาร	3.68*	.73	3	4.63**	.51	4	3.62*	.76
2	สามารถวางแผนจัดการศึกษาพยาบาล ทำแผนปฏิบัติงาน ควบคุมติดตามผลและปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ	3.58*	.75	6	4.62*	.51	5	3.46	.78
3	ความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน	3.39	.81	11	4.64**	.52	3	3.26	.86
								4.67**	.49
								13	1

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา						วิทยากร		
		คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่เป็นจริง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	คุณลักษณะที่พึงประสงค์
		$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ	$\bar{X}$ S.D. อันดับ
4	ความสามารถในการมอบหมายงานและมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้บังคับบัญชาในรูปแบบการกระจายอำนาจ	3.38 .88 12	4.66** .49 2	3.34 .88 11	4.65** .49 5					
5	ความรู้ความสามารถในการแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานให้แก่ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบและเป็นผู้ปฏิบัติ	3.48 .76 8	4.56** .51 11	3.41 .82 8	4.61** .50 9					
6	สามารถวินิจฉัยสั่งการได้ทันเหตุการณ์	3.64* .82 5	4.61** .50 6	3.52* .81 5	4.64** .50 6					
7	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ	3.67* .80 4	4.60* .50 7	3.61* .80 3	4.66** .49 3					76

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา				วิทยากร			
		คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ				
8	ควบคุมการใช้เงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ	3.81* .85 1	4.60** .55 7	3.72* .89 1	4.59** .54 10				
9	สามารถแก้ปัญหาการขัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม	3.37 .91 13	4.71** .48 4	3.29 .94 12	4.67** .49 1				
10	สามารถจัดอำนวยความสะดวกในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย	3.50* .80 7	4.57** .56 10	3.40 .82 10	4.58** .53 11				
11	จัดทำแผนการติดตามผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายงานเป็นระบบและมีระยะเวลาชัดเจน	3.44 .77 10	4.55** .55 12	3.43 .78 7	4.55** .53 12				

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	หัวหน้าภาควิชา			วิทยาลัย		
		คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่เป็นจริง $\bar{X}$ S.D. อันดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ $\bar{X}$ S.D. อันดับ		
12	สามารถปฏิบัติงานการศึกษา ระหว่างสถาบันกับแหล่งศึกษา ภาคปฏิบัติได้เป็นอย่างดี	3.47 .81 9	4.58** .53 9	3.44 .83 8	4.62** .50 8		
13	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรม นักศึกษาให้สอดคล้องกับการทำนุ บำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ	3.72* .71 2	4.47* .57 13	3.59* .80 4	4.55** .54 13		
	คะแนนรวมเฉลี่ย	3.55* .60	4.60** .40	3.46 .66	4.62** .42		

*ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

**ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 8 แสดงว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านความสามารถในการบริหารงาน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) ถ้าพิจารณารายละเอียด พบว่า รายการที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.81 – 3.50) ได้แก่ ควบคุมการใช้จ่ายเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับการทบทวนบูรณศิลปวัฒนธรรมของชาติ ความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร อยู่เสมอ สามารถวินิจฉัยสั่งการได้ทันเหตุการณ์ สามารถวางแผนจัดการศึกษาพยาบาลตามแผนปฏิบัติงาน ควบคุม ติดตามผลและปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ สามารถจัดอำนาจความสะดวกในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย และในเรื่องเหล่านี้ ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับการทบทวนบูรณศิลปวัฒนธรรมของชาติ ความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.48 – 3.37) ได้แก่ ความรู้ความสามารถในการแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถประสานงานการศึกษาระหว่างสถาบันกับแหล่งศึกษาภาคปฏิบัติได้เป็นอย่างดี จัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายงานเป็นระบบและมีระยะเวลาชัดเจน ความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ความสามารถในการมอบหมายงานและมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในรูปแบบการกระจายอำนาจ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านความสามารถในการบริหารงาน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ถ้าพิจารณารายละเอียดพบรายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.71 – 4.55) ได้แก่ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ความสามารถในการมอบหมายงานและมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในรูปแบบการกระจายอำนาจ ความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์บริหาร สามารถวางแผนจัดการศึกษาพยาบาลตามแผนปฏิบัติงาน ควบคุม ติดตามผล

และปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ สามารถวินิจฉัยสั่งการได้ทันเหตุการณ์ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ สามารถประสานงานการศึกษาระหว่างสถาบันกับแหล่งศึกษาภาคปฏิบัติได้เป็นอย่างดี สามารถจัดอำนวยความสะดวกในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย ความรู้ความสามารถในการแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงาน ให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชา ด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร จัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเป็นระบบ และมีเวลาชัดเจน และในเรื่องเหล่านี้สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ความสามารถในการมอบหมายงาน และมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาในรูปแบบการกระจายอำนาจ ความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา ด้านความสามารถในการบริหาร ที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับการทบทวนรู้ศิลปวัฒนธรรมของชาติ

คุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรย์ด้านความสามารถในการบริหารงาน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) ถ้าพิจารณารายละเอียดพบว่า รายการที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.72 – 3.52) ได้แก่ ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับการทบทวนรู้ศิลปวัฒนธรรมของชาติ สามารถวินิจฉัยสั่งการได้ทันเหตุการณ์และในเรื่องเหล่านี้ ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรย์ ด้านความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.46 – 3.26) ได้แก่ สามารถวางแผนจัดการศึกษาพยาบาล ทำแผนปฏิบัติงานควบคุม ติดตามผล และปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ จัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน ที่ได้รับมอบหมายงานเป็นระบบและมีระยะเวลาชัดเจน ความรู้

ความสามารถในการแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถประสานงานการศึกษาระหว่างสถาบันกับแหล่งศึกษาภาคปฏิบัติได้เป็นอย่างดี สามารถจัดอำนวยความสะดวกในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย ความสามารถในการมอบหมายงาน และมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาในรูปแบบการกระจายอำนาจ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของวิทยากรย่ ด้านความสามารถในการบริหารงาน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ถ้าพิจารณารายละเอียดพบว่ารายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.67 - 4.55) ได้แก่ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหาร และมีประสบการณ์ในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ ความสามารถในการมอบหมายงานและมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาในรูปแบบการกระจายอำนาจ สามารถวินิจฉัยสั่งการได้ทันเหตุการณ์ สามารถวางแผนจัดการศึกษาพยาบาลตามแผนปฏิบัติงานควบคุม ติดตามผลและปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ สามารถประสานงานการศึกษาระหว่างสถาบันกับแหล่งศึกษาภาคปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ความรู้ความสามารถในการแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ สามารถจัดอำนวยความสะดวกในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย จัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายงานเป็นระบบและมีระยะเวลาชัดเจน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมของชาติ และในเรื่องเหล่านี้ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน อันดับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์
ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา และวิทยากรโดยรวม
และจำแนกเป็นรายด้าน

อันดับ	รายการ	คุณลักษณะที่เป็นจริง			คุณลักษณะที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
	ก. คุณลักษณะด้านส่วนตัว						
1	บุคลิกภาพ	3.60*	.51	1	4.51**	.39	5
2	ความเป็นผู้นำ	3.54*	.59	3	4.64**	.38	1
3	มนุษยสัมพันธ์	3.44	.65	5	4.57**	.42	4
	ข. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ						
1	ด้านวิชาการ	3.55*	.60	2	4.58**	.41	3
2	ด้านความสามารถในการ บริหารงาน	3.48	.65	4	4.62**	.41	2
	รวม	3.52*	.55		4.58**	.36	

* ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นในระดับมาก

**ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

จากตาราง 9 แสดงว่าคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายการที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.60 - 3.51) ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านความเป็นผู้นำ ซึ่งอยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงโดยรวมของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ระหว่าง 3.44 - 3.48) ได้แก่ ด้านความสามารถในการบริหารงานและด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในอันดับ 4 และ 5 ตามลำดับ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร โดยรวมอยู่ในอันดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) ถ้าพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกข้อรายการอยู่ในอันดับมากที่สุด ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.64 - 4.51) ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความสามารถในการบริหารงาน ด้านวิชาการ ซึ่งอยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านบุคลิกภาพอยู่ในอันดับ 4 และ 5 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริงกับที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman Rank-Order Correlation Coefficiency)

ตาราง 10 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร

คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R)
1. ด้านส่วนตัว	.2902**
1.1 บุคลิกภาพ	.2923
1.2 ความเป็นผู้นำ	.2135**
1.3 มนุษยสัมพันธ์	.3004**
2. ด้านวิชาชีพ	.2600**
2.1 วิชาการ	.2884**
2.2 ความสามารถในการบริหารงาน	.2205**
รวม	.2891**

**p < .001

จากตาราง 10 แสดงว่า หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล โดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งด้านคุณลักษณะส่วนตัวและด้านวิชาชีพ ($P < .001$) ถ้าพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์เรียงลำดับสูงสุดไปหาลำดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($R = .3004$) ด้านบุคลิกภาพ ($R = 0.2923$) ด้านวิชาการ ($R = .2884$) ด้านความสามารถในการบริหารงาน ($R = .2205$) ด้านความเป็นผู้นำ ($R = .2135$) และในเรื่องเหล่านี้ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ อยู่ในอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนของการวิจัยโดยสรุป ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาคูณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
2. เพื่อศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคูณลักษณะที่เป็นจริงและคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ซึ่งเป็นบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 4 ปี จำนวน 24 แห่ง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2537 จำนวนทั้งสิ้น 881 คน จำแนกเป็น หัวหน้าภาควิชา 192 คน และวิทยากรย์ 689 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2537 จำนวนร้อยละ 80 ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าภาควิชาจำนวน 154 คน และวิทยากรย์ จำนวน 552 คน จำนวนทั้งสิ้น 706 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของบุคลากรผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามตำแหน่งหน้าที่ ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยาลัย สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก คุณลักษณะด้านส่วนตัวประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 39 ข้อ และคุณลักษณะด้านวิชาชีพประกอบด้วย คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงาน จำนวน 26 ข้อ รวม 5 คุณลักษณะ เป็นจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 65 ข้อ ได้วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้คุณลักษณะที่เป็นจริง เท่ากับ 9821 และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประสงค์เท่ากับ .9824 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวนทั้งสิ้น 881 ฉบับ และสามารถเก็บรวบรวมได้ 706 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.14 จำนวนเป็นหัวหน้าภาควิชา 154 คน วิทยากรย์ 552 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง 706 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามตำแหน่งหน้าที่ วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและรายข้อ รวมทั้งจัดอันดับที่

3. หาค่าความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยหาค่าสหประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ สเปียร์แมน (Spearman Rank - Order Correlation Coefficiency)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข สรุปผลได้ดังนี้

1.1 คุณลักษณะด้านส่วนตัว

1.1.1 ด้านบุคลิกภาพ

หัวหน้าภาควิชา มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านบุคลิกภาพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง มีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ ทำทางสง่าผ่าเผย เป็นคนกระฉับกระเฉงว่องไว วาจาสุภาพเรียบร้อยไม่ชอบพูดคำหยาบ การพูดจาจะฉะฉานชัดเจน แสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม กิริยาสุภาพอ่อนโยน ไม่เย่อหยิ่ง ความสุขุมรอบคอบ สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ น้ำใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ความมั่นคงในอารมณ์ อารมณ์ขันไม่เคร่งเครียด

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หัวหน้าภาควิชามีความประสงค์ให้ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความมั่นคงในอารมณ์ แสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม น้ำใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ความสุขุมรอบคอบ การพูดจาจะฉะฉานชัดเจน ทำทางสง่าผ่าเผย เป็นคนกระฉับกระเฉงว่องไว ความเชื่อมั่นในตนเอง วาจาสุภาพอ่อนโยนไม่เย่อหยิ่ง สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ อารมณ์ขันไม่เคร่งเครียด

วิทยากรย์ มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านบุคลิกภาพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ มีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ ความเชื่อมั่นในตนเอง

ท่าทางสง่าผ่าเผย สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ การพูดจาจะฉะฉานชัดเจน เป็นคนกระฉับกระเฉง ว่องไว วาจาสุภาพเรียบร้อยไม่ชอบพูดคำหยาบ แสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม กิริยาสุภาพอ่อนโยนไม่เย่อหยิ่ง ความสุขุมรอบคอบ น้ำใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ความมั่นคงในอารมณ์ อารมณ์ขันไม่เคร่งเครียด

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิทยากรมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความมั่นคงในอารมณ์ แสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม น้ำใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสุขุมรอบคอบ ท่าทางสง่าผ่าเผย การพูดจาจะฉะฉานชัดเจน เป็นคนกระฉับกระเฉงว่องไว สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ มีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ กิริยาสุภาพอ่อนโยนไม่เย่อหยิ่ง วาจาสุภาพเรียบร้อยไม่ชอบพูดคำหยาบ อารมณ์ขันไม่เคร่งเครียด

1.1.2 ด้านความเป็นผู้นำ

หัวหน้าภาควิชา มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านความเป็นผู้นำโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ เป็นผู้กล้าคิดกล้าทำกล้าแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในหน้าที่รับผิดชอบเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เป็นผู้มองภาพในอนาคตได้ชัดเจน เป็นผู้มีเหตุผล ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นให้เห็นคล้อยตาม ความยุติธรรมในการปกครอง ความเป็นประชาธิปไตยยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หัวหน้าวิชามีความเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความยุติธรรมในการปกครอง เป็นผู้มีเหตุผล รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เป็นผู้มองภาพในอนาคตได้ชัดเจน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในหน้าที่รับผิดชอบ ความเป็นประชาธิปไตยยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นผู้กล้าคิดกล้าทำกล้าแสดงความคิดเห็น ความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ ความสามารถชักจูงผู้อื่นให้เห็นคล้อยตาม

วิทยากรย์ มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมี
คุณลักษณะที่เป็นจริงด้านความเป็นผู้นำโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าคะแนน
เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ
ความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน เป็นผู้กล้าคิด
กล้าทำ กล้าแสดงความคิดเห็น เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในหน้าที่
รับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เป็นผู้มองภาพในอนาคตได้ชัดเจน
ความสามารถในการชักจูงผู้อื่นให้เห็นคล้อยตาม เป็นผู้มีเหตุผล ความยุติธรรมในการปกครอง
ความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิทยากรย์ มีความคิดเห็นว่า
ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
โดยเรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรมในการ
ปกครอง ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เป็นผู้มีเหตุผล เป็นผู้กล้าคิด กล้าทำ
กล้าแสดงความคิดเห็น เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน ความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ในหน้าที่รับผิดชอบ ความเฉลียวฉลาดมีไหวพริบ เป็นผู้มองภาพในอนาคตได้ชัดเจน
ความเป็นประชาธิปไตยยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม ความสามารถ
ชักจูงผู้อื่นให้เห็นคล้อยตาม

1.1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

หัวหน้าภาควิชา มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล
มีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงอันดับค่า
คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงได้ดี
ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ ประสานงานกับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติได้สำเร็จ สามารถปรับ
ตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รู้จักยกย่องชมเชยผู้กระทำ
ความดีด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใสด้วย
ความบริสุทธิ์ใจ มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นคนรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา มีความ
สามารถพูดจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ มีความเสมอต้นเสมอปลาย

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หัวหน้าภาควิชามีความเห็นว่า
ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดย
เรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความเสมอต้นเสมอปลาย ประสานงาน
กับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถทำงาน
ร่วมกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงได้ดี ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยความ
ความบริสุทธิ์ใจ มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ให้เกียรติและยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา
มีความสามารถพูดจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ รู้จักยกย่องชมเชยผู้กระทำความดีด้วยความบริสุทธิ์
ใจ มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี เป็นคนรู้จักเพื่อนหนัก
เพื่อนเบา

วิทยาจารย์ มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมี
คุณลักษณะที่เป็นจริงด้านมนุษยสัมพันธ์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงอันดับค่าคะแนน
เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นชั้นสูงได้ดี ความสามารถปฏิบัติงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ประสานงานกับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ
มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา รู้จักยกย่องชมเชยผู้กระทำความดีด้วยความบริสุทธิ์ใจ
เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยความบริสุทธิ์ใจ ให้เกียรติ
และยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถพูดจูงใจให้
ทุกฝ่ายเข้าใจได้ มีความเสมอต้นเสมอปลาย เป็นคนรู้จักเพื่อนหนักเพื่อนเบา

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิทยาจารย์มีความเห็นว่า
ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความสามารถจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจ
ได้ เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาประสานงานกับทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จ
เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีความสามารถพูดจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ เป็นคนรู้
จักเพื่อนหนักเพื่อนเบา สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงได้ดีมีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้
บังคับบัญชา มีความเสมอต้นเสมอปลาย สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ความสามารถปฏิบัติ
งานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา รู้จักยกย่องชมเชยผู้กระทำความ
ดีด้วยความบริสุทธิ์ใจ

1.2 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

1.2.1 ด้านวิชาการ

หัวหน้าภาควิชา มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะด้านวิชาการของคณาจารย์ที่บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านวิชาการโดยสรุปรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ รุ้นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล สามารถปรับใช้หลักสูตรได้เหมาะสมต่อสภาพท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการทบทวนวิจัยในวิทยาลัยพยาบาล สนใจศึกษาหาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ ส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการพัฒนาผลงานวิชาการวิชาชีพพยาบาลในรูปแบบต่าง ๆ รู้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อและนวัตกรรมใช้ในการเรียนการสอน ได้รับการยอมรับความสามารถจากสถาบันอื่น โดยได้รับเชิญเป็นวิทยากร ความสามารถในการวิจัยทางการพยาบาลเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หัวหน้าภาควิชาที่มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะด้านวิชาการของคณาจารย์ที่บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะด้านวิชาการโดยสรุปรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร รุ้นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าและทันสมัย สามารถปรับใช้หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร รุ้นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ สามารถปรับปรุงใช้หลักสูตรได้เหมาะสมต่อสภาพท้องถิ่น ส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการพัฒนาผลงานวิชาการวิชาชีพพยาบาลในรูปแบบต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อและนวัตกรรมใช้ในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการทบทวนวิจัยในวิทยาลัยพยาบาล สนใจศึกษาหาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ รู้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ความสามารถในการนิเทศการศึกษา ได้รับการยอมรับความสามารถจากสถาบันอื่นโดยได้รับเชิญเป็นวิทยากร ความสามารถในการวิจัยทางการพยาบาลเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน

วิทยากรยังมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะด้านวิชาการของคณาจารย์ที่บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านวิชาการโดยสรุปรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ รุ้นโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ มีความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล สามารถปรับใช้หลักสูตรได้เหมาะสมต่อสภาพท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีผลงานวิจัยในวิทยาลัยพยาบาล สนใจศึกษาหาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ ความสามารถการนิเทศการศึกษา ส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการพัฒนางานวิชาการวิชาชีพพยาบาลในรูปแบบต่าง ๆ รู้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าและทันสมัย ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อและนวัตกรรมใช้ในการเรียนการสอน ความสามารถในการวิจัยทางการพยาบาลเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ได้รับการยอมรับความสามารถจากสถาบันอื่นโดยได้รับเชิญเป็นวิทยากร

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิทยากร มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล มีคุณลักษณะด้านวิชาการโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร ฐานนโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลแห่งชาติ สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้า และทันสมัย สามารถปรับใช้หลักสูตรได้เหมาะสมต่อสภาพท้องถิ่น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล ส่งเสริมให้มีการทำผลงานวิจัยในวิทยาลัยพยาบาล ส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการพัฒนาผลงานวิชาชีพพยาบาลในรูปแบบต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อและนวัตกรรมใช้ในการเรียนการสอน สนใจศึกษาหาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ ได้รับยอมรับความสามารถจากสถาบันอื่นโดยได้รับเชิญเป็นวิทยากร รู้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นที่จะนำมาเพื่อประโยชน์ต่อการต่อการศึกษา ความสามารถในการวิจัยทางการพยาบาลเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ความสามารถในการนิเทศการศึกษา

1.2.2 ด้านความสามารถในการบริหารงาน

หัวหน้าภาควิชา มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านความสามารถในการบริหารโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ สามารถวินิจฉัยสั่งการได้ทันเหตุการณ์ สามารถวางแผนจัดการศึกษา ทำแผนปฏิบัติงานควบคุมติดตามผลและปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ สามารถจัดอำนวยความสะดวกในเรื่อง

เกี่ยวกับการศึกษาให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย ความรู้ความสามารถในการแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถประสานงานการศึกษาระหว่างสถาบันกับแหล่งศึกษาภาคปฏิบัติได้เป็นอย่างดี สามารถจัดอำนวยความสะดวกในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย ความสามารถจับคู่บุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ความสามารถในการมอบหมายงานและมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาในรูปแบบการกระจายอำนาจ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หัวหน้าภาควิชาการมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงานโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สามารถแก้ปัญหาคัดแย้งภายในวิทยาลัยด้วยวิธีการที่เหมาะสม ความสามารถในการมอบหมายงานและมอบอำนาจหน้าที่ ให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาในรูปแบบการกระจายอำนาจ สามารถวางแผนจัดการศึกษาศึกษาพยาบาลตามแผนปฏิบัติงาน ควบคุมติดตาม และปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ สามารถวินิจฉัยสั่งการได้ทันเหตุการณ์ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ สามารถจัดอำนวยความสะดวกในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย ความรู้ความสามารถในการแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร จัดให้มีการที่ได้รับมอบหมายงานเป็นระบบและมีระยะเวลาชัดเจน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมชาติ

วิทยากรย์ มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านความสามารถในการบริหารงานนโยบายส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการรู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ สามารถวินิจฉัยสั่งการได้ทันเหตุการณ์ สามารถวางแผนจัดการศึกษาพยาบาลตามแผนปฏิบัติงาน ควบคุมติดตามและปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ จัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเป็นระบบและมีระยะเวลาชัดเจน สามารถประสานงานการศึกษาระหว่างสถาบันกับแหล่งศึกษาภาคปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ความรู้ความสามารถการแนะนำเทคนิคการปฏิบัติให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถจัด

อำนวยความสะดวกในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย ความสามารถในการมอบหมาย และมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในรูปแบบการกระจายอำนาจ สามารถแก้ปัญหาการจัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิทยากรมีความเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงานโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน รู้หลักการบริหารและมีประสบการณ์ในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ ความสามารถในการมอบหมายงาน และมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในรูปแบบการกระจายอำนาจ สามารถวินิจฉัยสั่งการได้ทันเหตุการณ์ สามารถวางแผนจัดการศึกษาพยาบาล แผนปฏิบัติงาน ควบคุมติดตามผล และปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ สามารถประสานงานการศึกษา ระหว่างสถาบันกับแหล่งศึกษาภาคปฏิบัติเป็นอย่างดี ความรู้ความสามารถในการแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ สามารถจัดอำนวยความสะดวกในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย จัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายงานเป็นระบบ และมีระยะเวลาที่ชัดเจน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับการทบทวนารุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร สรุปได้ดังนี้

หัวหน้าภาควิชาและวิทยากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลโดยส่วนรวมพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$) ทั้งด้านคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ถ้าพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์เรียงอันดับจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านความสามารถในการบริหารงาน ด้านความเป็นผู้นำ

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีข้อที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ใน 2 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะด้านส่วนตัว และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ

1.1 คุณลักษณะด้านส่วนตัว

1.1.1 ด้านบุคลิกภาพ

หัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า

ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริงเกี่ยวกับความมั่นคงในอารมณ์อยู่ในอันดับที่ 12 ผลที่ปรากฏออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า หัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ติดต่อกับผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตลอดเวลา ได้เห็น ได้รับรู้คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลเป็นประจำ ซึ่งจะมีทั้งดีและไม่ดี และในสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏออกมาอย่างนี้อาจเนื่องจากการที่มีงานมาก คนน้อย ซึ่งจะมีทั้งงานภายในและภายนอกวิทยาลัยและงานเร่งด่วนตามลักษณะงานของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลต้องการให้มีประสิทธิภาพมากจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ทำให้ เกิดความไม่มั่นคงในอารมณ์ขึ้นได้

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งหัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์มีความต้องการเป็นอันดับ 1 ตรงกันทั้งสองกลุ่มคือ ความมั่นคงในอารมณ์ ผลที่ปรากฏออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งหัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์มีความพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ ซึ่งความพึงพอใจจะทำให้เป็นสุข และมีความมั่นคงในจิตใจประกอบกับการมีทักษะและประสบการณ์สูง ผู้บริหารจะให้ความไว้วางใจ และมอบหมายงานอื่น ๆ ให้ปฏิบัติซึ่งเป็นการภาคภูมิใจ เป็นบำเหน็จทางจิตใจอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดความมั่นคงในอารมณ์จากการศึกษาของ เมโย (สมพงษ์ เกษมสิน. 2526 : 240 ; อ้างอิงมาจาก Mayo. n.d.) พบว่าบำเหน็จทางจิตใจในบางกรณีมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน และให้ความสุขใจมากกว่าที่จะให้บำเหน็จเศรษฐกิจแต่อย่างใด ดังนั้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลด้านบุคลิกภาพจึงควรมีความมั่นคงในอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมใจนิก วรรณพิน (2528 : 82) ที่พบว่า คุณสมบัติของคณบดีในด้านความเป็นผู้นำที่จำเป็นได้แก่ ความฉลาด มีไหวพริบดี กระฉับกระเฉงว่องไว ซื่อสัตย์สุจริต ตรงต่อเวลา มีความคิดริเริ่ม มองการณ์ไกล ตัดสินใจได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีความมั่นคงทางอารมณ์ และยอมรับผิดในการทำของตน

หัวหน้าภาควิชา มีความคิดเห็นว่าคุณบริหารวิทยาลัยพยาบาล มีคุณลักษณะที่เป็นจริงเกี่ยวกับมีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะอยู่ในอันดับ 2 และวิทยากรย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเดียวกันอยู่ในอันดับที่ 1 ในสภาพความเป็นจริง เช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการติดต่อกับผู้ร่วมงาน ผู้มาติดต่อหรือผู้พบเห็นเป็นประจำ จึงต้องมีรสนิยมการแต่งกายที่เหมาะสม เพื่อสร้างเสริมบุคลิกภาพจะทำให้เกิดความพึงพอใจหรือประทับใจ จึงต้องมีรสนิยมการแต่งกายที่เหมาะสม เพื่อสร้างเสริมบุคลิกภาพจะทำให้เกิดความพึงพอใจหรือประทับใจเมื่อแรกพบ ซึ่งจะเป็นวิถีทางไปสู่การให้ความร่วมมือต่อกัน อันจะมีผลโดยตรงต่อกิจการงาน ชีวิตส่วนตัวและสังคม (เดช สวานานนท์. 2523 : 235 : ธนา โกมลภิส. 2527 : 43) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สาคร จันทรทองอ่อน (2536 : 75) คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นจริงที่สำคัญ คือ เป็นคนแต่งกายสะอาด สุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งหัวหน้าวิชาและวิทยากรย์มีความต้องการเป็นอันดับที่ 10 ทั้ง 2 กลุ่ม คือ มีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลทุกแห่งเป็นผู้หญิงได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับจรรยา มารยาทของวิชาชีพเป็นอย่างดี จึงมุ่งหวังให้ผู้บริหารวิทยาลัยแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับวิชาชีพพยาบาล เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับหัวหน้าภาควิชา วิทยากรย์ นักศึกษาพยาบาล และทุกคนในวิชาชีพพยาบาล

1.1.2 ด้านความเป็นผู้นำ

หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริงด้านความยุติธรรมในการปกครองอยู่ในอันดับ 12 ผลที่ปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องจากเป็นเพราะว่าผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลเป็นผู้รับนโยบายจากกระทรวงสาธารณสุขมามอบให้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติ และเป็นผู้ควบคุมและกำกับสูงสุดของวิทยาลัย เป็นผู้รับผิดชอบบริหารจัดการในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องคนซึ่งในการทำงานนั้นมีบุคลากรทุกระดับ มีความหลากหลายทุกด้าน ทั้งคุณวุฒิ วัยวุฒิและประสบการณ์ จึงเป็นการยากที่จะทำให้ทุก ๆ คนได้รับความพึงพอใจ และได้รับความยุติธรรมในการปกครองเท่าเทียมกันทุก ๆ คน

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับความยุติธรรมในการปกครอง ซึ่งหัวหน้าภาควิชามีความต้องการเป็นเป็นอันดับ 1 และวิทยากรย์ต้องการเป็นอันดับ 3

นั้น ผลปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากว่า หัวหน้าภาควิชาเป็นผู้ที่รับนโยบายโดยตรงมาปฏิบัติ จึงมีความต้องการมาก ส่วนวิทยากรย่นั้น ไม่ได้เป็นผู้รับนโยบายโดยตรงต้องผ่านหัวหน้าภาควิชามาก่อน จึงมีความต้องการเป็นอันดับ 3 ซึ่งความยุติธรรมในการปกครองนั้นเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน อย่างหนึ่ง ที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้ที่บังคับบัญชาตั้งใจปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร จึงต้องการให้ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะเกี่ยวกับความยุติธรรมในการปกครองสูงซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศาสตราจารย์ทองอ่อน (2536 : 76) พบว่าคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน 2 อันดับแรก ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน มีความยุติธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน

1.1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

หัวหน้าภาควิชาความคิดเห็นว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริง เกี่ยวกับความสามารถพุดจูงใจให้ทุกฝ่ายอยู่ในอันดับ 12 และวิทยากรย่นมีความคิดเห็นอยู่ในอันดับที่ 11 ผลที่ปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าลักษณะงานของวิทยาลัยพยาบาลเป็นงานที่มีระบบ ระเบียบ มีข้อกำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่าใครมีหน้าที่อย่างไร ต้องทำอะไรบ้างผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลจึงไม่จำเป็นต้องพูดมากก็สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับ มีความสามารถพุดจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ หัวหน้าภาควิชามีความต้องการเป็นอันดับ 9 และวิทยากรย่นมีความต้องการเป็นอันดับ 1 ผลปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากว่าหัวหน้าภาควิชาได้ใกล้ชิด พุดคุยอยู่เป็นประจำ จึงมีความต้องการน้อยกว่าวิทยากรย่น ซึ่งวิทยากรย่นไม่ได้สัมผัสกับผู้บริหารโดยตรง ส่วนใหญ่ นโยบายจะผ่านหัวหน้าภาควิชา จึงมีความต้องการสูงที่จะให้ผู้บริหารมีความสามารถพุดจูงใจให้ทุกฝ่ายเข้าใจได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติพันธ์ รุจิรกุล (2529 : 40 - 41) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะผู้นำในความรู้ความสามารถไว้ดังนี้ คือ มีความสามารถในการใช้สมอง เขาวิหวัพริบ และสติปัญญา ความสามารถในการพุดจูงใจให้คนอื่นคล้อยตาม มีเหตุผล มีความจาศี มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับงานเป็นอย่างดี มีความสามารถในการวินิจฉัยเพื่อตัดสินใจ มีความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีประสบการณ์กว้างขวาง และลึกซึ้งในงาน

1.2 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

1.2.1 ด้านวิชาการ หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรมีความคิดเห็นว่า

ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะที่เป็นจริงเกี่ยวกับ ฐานโยบายการจัดการศึกษาพยาบาล
แห่งชาติ อยู่ในอันดับที่ 1 ซึ่งตรงกันทั้ง 2 กลุ่ม ผลที่ปรากฏออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า
ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้
กระตือรือร้น และมีความใฝ่รู้ทางวิชาการ เป็นการสร้างความมั่นคงในวิชาชีพของตนเอง
อันเป็นนิมิตรหมายที่ดีของวิชาชีพพยาบาล

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร
มีความต้องการเกี่ยวกับฐานโยบายการจัดการศึกษาแห่งชาติ อยู่ในอันดับที่ 2 ตรงกันทั้ง 2 กลุ่ม
ผลปรากฏออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าหัวหน้าภาควิชาเห็นว่างานวิชาการของวิทยาลัย
พยาบาล ถือว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาเพราะวิชาการจะช่วยเสริมสร้างหรือพัฒนาสติปัญญา
ความรู้ ความคิดแก่ผู้เรียน เพื่อเป็นฐานในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมี
ความสุข และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปช่วยบริการประชาชน
ของประเทศให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขอีกด้วย การบริหารงานในวิทยาลัยพยาบาลซึ่ง
ประกอบด้วยบุคลากรหลายระดับ และมีคุณวุฒิค่อนข้างสูง ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลจำเป็นต้องมี
ความสามารถในการบริหารบุคลากร เป็นผู้รู้หลักการบริหารงาน มีการศึกษาดี และมีความรอบรู้
ทางวิชาการเป็นอย่างดี จึงจะสามารถบริหารงานไปได้อย่างราบรื่น ก็เชลลี (จักรพรรดิ วัฒนา.
2538 : 32 ; อ้างอิงมาจาก Ghiselli. 1977 : 39 - 44) และการบริหารการศึกษา
ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้นย่อมหมายถึง การดำเนินการเรียนการสอนให้ครอบคลุมหลักสูตร
และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มาเฮอร์ (จักรพรรดิ วัฒนา. 2538 : 41 ; อ้างอิงมาจาก
Marher. 1973 : 319 - A) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุญมา กับนาทพงษ์
(2532 : 90) ที่ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ ด้านวิชาการผล
การศึกษาเรียงลำดับได้ ดังนี้ มีความรู้ความสามารถในการบริหารบุคลากร รู้หลักการบริหาร
และมีประสิทธิภาพในการบริหาร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
ฐานโยบายการจัดการศึกษาของชาติทุกระดับ มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่อง
ระเบียบและพัสดุ มีความสามารถในการนิเทศการศึกษา รู้ความต้องการของชุมชนและเข้าใจ
สภาพท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน ผ่านการ
สอบการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารโรงเรียน รู้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นประโยชน์
ต่อการศึกษา

1.2.2 ด้านความสามารถในการบริหารงาน หัวหน้าภาควิชาที่มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยมีคุณลักษณะที่เป็นจริงเกี่ยวกับสามารถแก้ปัญหาการจัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม อยู่ในอันดับที่ 13 และวิทยากรมีความคิดเห็นอยู่ในอันดับที่ 12 ผลที่ปรากฏออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรเห็นว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลบางส่วนยังมีพฤติกรรมภาวะผู้นำการบริหารงาน มีประสิทธิผลน้อย ซึ่งวิเคราะห์ได้จากผลงานวิจัยครั้งนี้ มีข้อคำถามความสามารถในการบริหารงานอยู่ 13 อันดับ แต่มีรายการที่มีอยู่ในระดับมากเพียง 5 อันดับเท่านั้น คือ 8 รายการ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรรณิการ์ รักเสนาะ (2536 : 124) ที่พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีพฤติกรรมภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลน้อยถึงร้อยละ 21.27 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า คุณลักษณะด้านความสามารถของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลนั้น เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมาก ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล มีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการศึกษาพยาบาลในอนาคตได้ จึงเห็นควรที่กระทรวงสาธารณสุข จะต้องหาทางพัฒนาคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงานให้กับผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ จะโดยการอบรมศึกษาต่อแล้วแต่ความเหมาะสมและคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงาน

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรพึงประสงค์ให้มากที่สุดอันดับที่ 1 ทั้ง 2 กลุ่ม คือ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในวิทยาลัยพยาบาลได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งการบริหารงานนั้น การทำงานต่าง ๆ จะประสบผลสำเร็จได้ด้วยปัจจัยพื้นฐานในการบริหาร คือ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และวิธีจัดการ (Method) สมพงษ์ เกษมสิน (2517 : 7) เมื่อคนรวมกลุ่มกันเพื่อการปฏิบัติงานร่วมกันย่อมจะมีปัญหาหรือข้อขัดแย้งเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาการที่จะแก้ปัญหาข้อขัดแย้งภายในองค์การได้นั้นอยู่ที่ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นให้ได้ซึ่งจะใช้วิธีการใดก็ตาม มิฉะนั้นจะทำให้เกิดปัญหาเรื้อรังยากที่จะทำการแก้ไขต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประชุม รอดประเสริฐ (2537 : 59) ได้ระบุถึงคุณลักษณะที่ผู้บริหารควรมีและจะเป็นคุณลักษณะทำให้วิชาชีพการเป็นนักบริหารประสบความสำเร็จ คือ เป็นผู้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดีและสอดคล้องกับ โนลท์ (Noite. 1966 : 36) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารในด้านความรู้ความสามารถประกอบด้วย การมีใจกว้าง มีวิสัยทัศน์การอย่างชาญฉลาด มีความเป็นประชาธิปไตย มีความสามารถในการแก้ปัญหา

หัวหน้าภาควิชามีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล มีคุณลักษณะที่เป็นจริงเกี่ยวกับส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับการ ทุนบูรณศิลป์วัฒนธรรมของชาติ อยู่ในอันดับ 2 และวิทยากรยังมีความเห็นว่าเป็นอันดับ 4 ผลที่ปรากฏอย่างนี้อาจเป็นเพราะว่า งานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้ สอดคล้องกับการทุนบูรณศิลป์วัฒนธรรมของชาตินั้น เป็นภาระกิจอย่างหนึ่งของผู้บริหารวิทยาลัย พยาบาล ที่ต้องให้ความสำคัญสนับสนุนในกิจกรรมของชุมชน และสร้างความสัมพันธ์ของชุมชนเป็น อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับภาระกิจของสถานศึกษาประเภทที่ 4 คือ ทุนบูรณศิลป์และวัฒนธรรม (สถาบันพัฒนากำลังด้านสาธารณสุข. 2536)

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เกี่ยวกับส่งเสริมและสนับสนุน การจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับการทุนบูรณศิลป์และวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งหัวหน้า ภาควิชาและวิทยากรยังมีความต้องการอยู่ในอันดับที่ 13 ตรงกันนั้น ผลที่ปรากฏเช่นนี้อาจเป็น เพราะภาระงานของวิทยาลัยพยาบาลสำหรับหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรนั้นเริ่มมากอยู่แล้ว ยังต้องแบ่งเวลาไปช่วยงานบริการสังคมและงานทุนบูรณศิลป์วัฒนธรรมอีก

2. ความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริงที่พึงประสงค์ ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชา และวิทยากรยังสังกัดสถาบัน พระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรยัง มีความเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลโดยรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งด้านคุณลักษณะส่วนตัวและด้านวิชาชีพ ($P < 100$) ถ้าพิจารณาราย ด้านพบว่าด้านที่เรียงอันดับจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชา การ ด้านความสามารถในการบริหารงาน ด้านความเป็นผู้นำ

ข้อค้นพบนี้อาจอธิบายได้ว่า คุณลักษณะทั้ง 2 ด้าน คือคุณลักษณะส่วนตัวและ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ เป็นคุณลักษณะที่เื้อ่ต่อกัน ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลทั้ง 2 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 5 คุณลักษณะคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านความสามารถในการบริหารงาน ด้านความเป็นผู้นำ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในแต่ละด้านโดยสรุป ดังนี้ คือ มนุษยสัมพันธ์ เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของผู้บริหารวิทยาลัย ที่จะช่วยให้ผู้บริหารหรือ ผู้ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานซึ่งสอดคล้องกับความสำเร็จใน การปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิชาการ และนักบริหารที่มีชื่อเสียงและประสบ

ความสำเร็จในการบริหาร กล่าวคือ อานวย วีรธรรม (2535 : 203 - 206) เห็นว่าผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานจะต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักใช้ศิลป์ในการเจรจารู้จักสร้างศรัทธาและบำรุงขวัญเพื่อเป็นกำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ ดนัย เทียนพูลิ (2536 : 203 - 206) และวิศิษฐ์ พิพัฒน์ไธวงศ์ (2535 : 194 - 199) ที่เห็นว่าผู้บริหารต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์สูง และมีความสามารถในการจูงใจมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลที่พบจากการวิจัยจึงถือได้ว่าเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญที่สุด ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ความคิดเห็นมีความสัมพันธ์สูงเป็นอันดับแรกของคุณลักษณะทั้ง 2 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนตัว และด้านวิชาชีพ

บุคลิกภาพ เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคคลอีกคุณลักษณะหนึ่งที่ชี้ให้เห็นคุณสมบัติประจำตัวของบุคคลนั้น ๆ เป็นคุณลักษณะสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะด้านอื่น ๆ บุคลิกภาพของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลที่ค้นพบจากการวิจัย เป็นคุณลักษณะอีกประการหนึ่ง ซึ่งหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรให้ความสำคัญอยู่ในอันดับ 2 การมีบุคลิกภาพดังกล่าว จะช่วยให้ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ วุฒิชัย จานงค์ (2523 : 259) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพที่ดีจะชวนให้ผู้อื่นศรัทธาและมีความนิยมชมชอบซึ่งทำให้กลายเป็นผู้นำได้ง่ายขึ้น เพราะบุคลิกภาพที่ใครชอบจะดึงดูดและจูงใจคน ทำให้มีมิตรภาพระหว่างกันอย่างรวดเร็วการมีบุคลิกภาพที่ดีจะเป็นรากฐานให้บุคคลสร้างตัวเป็นผู้นำได้ง่าย

ด้านวิชาการ เป็นคุณลักษณะที่นับว่าเป็นสิ่งจำเป็น ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลที่มีหัวหน้าภาควิชา และวิทยากรให้ความสำคัญอยู่ในอันดับ 3 ซึ่งสอดคล้องกับ เทอร์รี่ (บุญมา กัมปนาทพงษ์. 2532 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Terry. 1977 : 412) กล่าวว่า ความเป็นนักวิชาการ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษา เพราะเป็นผู้ควบคุมดูแลสภาพการศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับวิชาการโดยตรง ผู้บริหารจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงาน ขอบข่ายของการทำงาน รู้หลักการจัดและให้การศึกษ เมื่อผู้บริหารนำมาผสมผสานกับประสบการณ์จะทำให้ผู้บริหารทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พันธ์ หันนาคินทร์ (2524 : 64 - 67) และ ศิริกาญจน์ โกสมภ์ (2517 : 49 - 51) เห็นพ้องกันว่าผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจะต้องหมั่นติดตามความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านสาขาวิชาการและวิชาชีพของตน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานที่ตนรับผิดชอบ การเป็นนักบริหาร

ที่มีประสิทธิภาพโดดเด่นนั้น เพราะสามารถบริหารงาน โดยมีหลักทฤษฎีและการปฏิบัติที่เหมาะสมอย่างรู้เท่าถึงการณ์ ซึ่ง วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีรกุล (2523 : 79 - 80) และอุทัย บุญประเสริฐ (2521 : 11) ได้ให้ความเห็นว่า ความเป็นนักวิชาการและมีวุฒิทางการศึกษานั้นเป็นเครื่องแสดงความรู้ความสามารถสังคมยอมรับและเชื่อถือความคิดเห็นมักเป็นที่ยอมรับทางสังคม

ด้านความสามารถในการบริหารงาน เป็นคุณลักษณะที่นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ที่หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรให้ความสำคัญอยู่ในอันดับที่ 4 ซึ่งการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลนั้นมีการบริหารการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ (สถาบันพระบรมราชชนก. 2539) โดยเฉพาะในสถานการณ์ปัจจุบันเป็นช่วงเวลาที่ยุคสมัยจะมีการเปลี่ยนแปลงตามสังคมโลกอยู่ตลอดเวลา สิบบนนท์ เกตุทัต (2535 : 8) ซึ่งจะมีลักษณะเป็นสังคมชาวโลกที่มีความหลากหลายสลับซับซ้อนรวมทั้งการบริหารจัดการทางการศึกษา จะมีการประสานงาน ระดมสรรพกำลัง และเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นชุมชน และเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันการจัดการศึกษาพยาบาลได้เปลี่ยนแปลงจาก Teacher Center มาเป็น Student Center ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยสอน เพื่อให้ทันกับวิทยาการต่าง ๆ ในโลกที่ก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลต้องเป็นผู้ที่มี Bird Eye View มีความสามารถในการบริหารจัดการทุกด้านสอดคล้องกับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่แสดงให้เห็นถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จของการทำงานว่า จะต้องมียุคสมัย 3 ประการ ประกอบกันคือ (กนก วงษ์ตระหง่าน. 2531 : 3) 1. ความรู้ ความสามารถทางวิชาการ 2. จิตใจที่เข้มแข็งหนักแน่นในเหตุแห่งความถูกต้อง ในความสุจริตยุติธรรมและความเที่ยงตรงรับผิดชอบ 3. ความรอบรู้และความคิดอ่านที่กว้างไกล มีหลักเกณฑ์กับความเฉลียวฉลาดคล่องตัวในการประสานงาน และประสานประโยชน์ และสอดคล้องกับ ดนัย เทียนพูน (2536 : 203 - 206) ที่เห็นว่าผู้บริหารระดับสูงต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่สามารถยืดหยุ่นวิธีการเพิ่มความสำเร็จของงาน และค้นคว้าหาวิธีทำงานที่มีประสิทธิภาพ

ด้านความเป็นผู้นำ เป็นความสามารถของผู้นำในการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติหรือทำงานให้บรรลุผล ความที่ผู้นำต้องการด้วยความเต็มใจ คุณลักษณะความเป็นผู้นำ จึงมีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานด้านใด การบริหารการศึกษาของบริหารวิทยาลัยพยาบาล ก็ต้องอาศัยความเป็นผู้นำเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารวิทยาลัย

พยาบาลมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการผลิตบุคลากรทางการพยาบาลให้มีคุณภาพทันกับช่วงเวลาที่มีข้อมูลสารสนเทศ มีความสำคัญต่อผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล จะต้องประสานงานและร่วมมือดำเนินการทางการศึกษากับหน่วยงานสถานศึกษาท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งผู้บริหาร ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่และอื่น ๆ อีกทั้งสภาพการการจัดการศึกษาที่หลากหลายและสลับซับซ้อน ดังนั้น การที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จได้ก็ต้องอาศัยความเป็นผู้นำปัจจัยสำคัญซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่เป็นประจักษ์โดยทั่วไปในปัจจุบันว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล จะประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน มักจะเป็นผู้บริหารที่มีภาวะความเป็นผู้นำสูงจากผลการวิจัยครั้งนี้ หัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ ให้ความสำคัญอยู่ในอันดับที่ 5

เมื่อคุณลักษณะทั้ง 2 ด้าน คือคุณลักษณะด้านส่วนตัว และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย 5 คุณลักษณะ ได้แก่ มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านความสามารถในการบริหารงาน ด้านความเป็นผู้นำ มีความสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลซึ่งแต่ละด้านมีความเข้มเื้ออานวยสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทำให้ความเป็นนกับบริหารการศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลเด่นชัดขึ้น ทั้งคุณลักษณะส่วนตัวและผลการบริหารงาน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งด้านคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะด้านวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะ ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ดังนี้

1. สถาบันพระบรมราชชนก ควรมีการสำรวจเพื่อประเมินคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลในปัจจุบันว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด โดยใช้ข้อมูลจากผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือประเมิน ซึ่งผลจากการประเมินนี้จะทำให้สามารถทราบความต้องการหรือความจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลได้ทางหนึ่ง เพื่อหาวิธีการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการและ เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

2. ในการประเมินศักยภาพของวิทยาลัยพยาบาลประจำปี ควรมีการประเมินคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลด้วย เนื่องจากคุณลักษณะของผู้บริหารงานวิทยาลัยพยาบาลเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การบริหารงานของวิทยาลัยพยาบาลประสบความสำเร็จ ดังนั้นหากมีการประเมินคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลด้วยแล้ว ก็จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีการพัฒนาปรับปรุงคุณลักษณะของตนเองให้เหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา

3. ในการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลควรพิจารณาคุณลักษณะบางประการ เช่น ความสามารถในการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทักษะการใช้ภาษาและความสามารถในการปรับตัวของผู้รับการคัดเลือกด้วย ในการฝึกอบรมเพื่อเตรียมตัว เข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ก็ควรจัดหลักสูตรฝึกอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลด้วย

4. ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัย เป็นข้อมูลในการปรับปรุงคุณลักษณะของตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาและปรับปรุงคุณลักษณะสามารถดำเนินการด้วยตนเองไม่ว่าจะเป็นคุณลักษณะด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพ นอกจากนี้ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลยังสามารถประยุกต์ใช้ผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง ผู้ได้บังคับบัญชา เช่น รองผู้อำนวยการงานต่าง ๆ และหัวหน้าภาควิชาให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างเกณฑ์ในการประเมินคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อจะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ตรวจสอบคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลในโอกาสต่อไป

2. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลโดยใช้เครื่องมืออย่างอื่น เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ตามความคิดเห็นของวิทยากร นักศึกษา และชุมชน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กนก วงศ์ตระหง่าน. "การก้าวไปสู่เป้าหมายของชาติ," วารสารวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

12(1) : 11 - 53 ; มกราคม - มิถุนายน 2531.

กมล ชูทรัพย์. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

ก่อ สวัสดิพาณิชย์. วัยรุ่นและการปรับปรุงบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

กิติ ตยัคคานนท์. เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : เซมสตุติโอ, 2530.

นักบริหารทันสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดีเตอร์ฟลาย,

2536.

กิตินันท์ รุจิรกุล. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.

กิติมา ปรีดีดิลก. ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

"ข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการรับรองสถาบันการศึกษาวิชาการพยาบาลและผดุงครรภ์

พ.ศ. 2529," สภาการพยาบาล. 2529, อัดสำเนา.

คณะกรรมการสาธารณสุข สภาผู้แทนราษฎร, สภาการพยาบาลและสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย

ไทย. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ เรื่อง วิชาชีพพยาบาล : อนาคต

อยู่ไหน? วันที่ 27 พฤษภาคม 2537 ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ อาคารรัฐสภา

2 หมายเลข 213 - 215.

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เอกสารประกอบการสัมมนาพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 2.

วันที่ 31 สิงหาคม - 3 กันยายน 2536. โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม กรุงเทพมหานคร.

คณะกรรมการทำงานศึกษาความต้องการบุคลากร สาขาพยาบาลศาสตร์. แผนพัฒนาการ

ศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7.

กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.

งานวิทยาลัยพยาบาล, กอง. "ประมาณความต้องการพยาบาลในหน่วยงานบริการสาธารณสุข

ของกระทรวงสาธารณสุข," รายงานวิจัยของวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัด

กระทรวงสาธารณสุข. ม.ป.ท., 2531. อัดสำเนา.

งานวิทยาลัยพยาบาล, กอง. สถิติกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงสาธารณสุข. ม.ป.ท., 2532.

_____. รายงานผลงานกองงานวิทยาลัยพยาบาล. ม.ป.ท., 2533. อัดสำเนา.

_____. เอกสารเกี่ยวกับกองงานวิทยาลัยพยาบาล. ม.ป.ท., 2534. อัดสำเนา.

จุฑา บุรีภักดี. "ความรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพเพื่อเลือกแนวทางการปรับปรุงตนเอง," มิตรครู
28(14) : 22 - 25 ; กรกฎาคม 2529.

จารีต ตลับทอง. พฤติกรรมผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของ
ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2529.
อัดสำเนา.

จักรพรรดิ วัฒนา. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์ในทศวรรษหน้า
(คศ. 1995 - 2005). ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

เฉลิม รัชชนะกุล. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ในเขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

दनัย เทียนพูน. มุมมองที่ท้าทายนักบริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2536.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. "การพัฒนาจิตใจของข้าราชการ : หลักและแนวปฏิบัติทางวิชาการ,"
วารสารข้าราชการ. 30(2) : 7 - 24 ; มกราคม - กุมภาพันธ์ 2531.

ทรงศักดิ์ จันทรสาร. ความคิดเห็นของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และผู้บริหาร
การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

เทียน ดันดีวิริยภาพ. การศึกษาพฤติกรรมการบริหารของหัวหน้าการประถมศึกษาจังหวัด
สงขลา. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

- ทัศนาศา บุญทอง และคนอื่น ๆ. รายงานผลการศึกษาเรื่องการติดตามผลการดำเนินงานตามมติ และข้อเสนอแนะของการสัมมนาพยาบาลศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 2. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- ธนา โกมลิส. มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์, 2527.
- ธีรวัณ ประทุมพรรัตน์ และคนอื่น ๆ. การบริหารและการนิเทศการศึกษา. สงขลา : เทมการพิมพ์, 2530.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อ่อนศรีศิลป์, 2527.
- นาวิ รังสิวารักษ์. "บุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย," วิทยจารย์ 82(3) : 63 - 66 ; มีนาคม 2527.
- นิวัฒน์ น้อยมี. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์ในทัศนะของข้าราชการ. ปริณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พินิจโลก, 2527. อัดสำเนา.
- เนาวรัตน์ วิไลชนม์. สรุปคำบรรยายวิชาการบริหาร 541 การบริหารบุคลากรทางการศึกษา. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- บุญมา กัมปนาทพงษ์. การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ. ปริณยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- บุปผา เสนาวิน. คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามทฤษฎีของหัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครสวรรค์. ปริณยานิพนธ์ กศ.ม. พินิจโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535. อัดสำเนา.
- ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย. เรื่องเกณฑ์การจัดตั้งและการบริหารสถาบันการศึกษา พยาบาลศาสตร. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2527.
- ประชุม รอดประเสริฐ. "มุมมองบริหาร," การศึกษา กทม. 8(15) : 24 ; กุมภาพันธ์ 2527.
- ผู้นำและการบริหารงาน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

ประถม แสงสว่าง. "ลักษณะของผู้บริหารการศึกษาที่คนไทยพึงประสงค์," รายงานการวิจัย
กรุงเทพฯ : ไทยรัฐ, 2524.

ปรุง โกมารทัต. "การจัดการศึกษาพยาบาลในกระทรวงสาธารณสุข," ในเอกสารประกอบการประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 9 เรื่องการพยาบาลในทศวรรษหน้า. หน้า
53 - 56. กรุงเทพฯ : สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย 28 ตุลาคม -
2 พฤศจิกายน 2534.

เปรมปรีดิ์ อรรถจินดา. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าฝ่ายบริการการศึกษาวิทยาลัย
พยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. ปริณิธานินทร์
กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2536. อัดสำเนา.

พกา เศรษฐจันทร์. การสร้างรูปแบบบทบาทครูพยาบาลที่สนับสนุนการสาธารณสุขมูลฐาน.
กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข,
2529 ก.

_____. ประวัติการพยาบาลในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2529 ข.

พสุตดี สัตย์มานะ. การบริหารรัฐกิจ. สงขลา : มงคลการพิมพ์, 2514.

แผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2520. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 34 ตอนที่ 31.
12 เมษายน 2520.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2528. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 91 ตอนที่ 210. หน้า 525 - 528.
10 ธันวาคม 2517.

"พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.

2536," ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับพิเศษ เล่มที่ 110 ตอนที่ 22. หน้า 21 -
29. 26 กุมภาพันธ์ 2536.

_____. "ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับที่ 2 เล่มที่ 112 ตอนที่ 53 ก. วันที่ 25 ธันวาคม
2538.

"พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528," ราชกิจจานุเบกษา.
เล่มที่ 101 ตอน 12. หน้า 10 - 17. 5 กันยายน 2528.

- พระบรมราชชนก, สถาบัน. ปฏิทินวางแผนงาน. นนทบุรี : โครงการสวัสดิการวิชาการ
สถาบันพระบรมราชชนก 2539.
- พัฒนากาลังคนด้านสาธารณสุข, สถาบัน. เอกสารรายงานการประชุมกระทรวงสาธารณสุข.
กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนากาลังคนด้านสาธารณสุข, 2536. อัดสำเนา.
- ภิญโญ สาธร. บทบาทของศึกษานิเทศก์จังหวัด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
2519.
- เมธี บิลันธนานท์. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, 2525.
- โยธิน จารุภูมิ. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของ
ชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- รุ่งทิวา จักรกร. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรือง, 2526.
- รัศมี ภิวาลแทน. "คุณลักษณะความเป็นผู้นำ," วารสารรามคำแหง. 44 - 46 ; มกราคม
2523.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.
- เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี, สำนักงาน. หนังสือที่ นร 0202/ว(ส) 19077 เรื่อง ปัญหาการ
ขาดแคลนพยาบาล. ลงวันที่ 7 กันยายน 2535.
- วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ชีระกุล. การบริหารโรงเรียนการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น.
กรุงเทพฯ : ขนิษฐการพิมพ์, 2519.
- วินัย พัฒนรัฐ. รายงานการสัมมนา เรื่องบริหารการศึกษาของไทย. เอกสารประกอบ
การเรียนวิชาสัมมนาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- วิมาน วรรณคำ. บุคลิกลักษณะ คุณสมบัติและความสามารถในการบริหารงานของศึกษานิเทศก์
จังหวัดตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 11. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- วิศิษฐ์ พัทธภิญโญพงศ์. "จริงหรือที่ใคร ๆ ก็ก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้นำได้," ใน นันทบริหาร
12(4) : 36 - 39 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2535.

- วิทยา เทพยา. มนุษย์สัมพันธ์ พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2520.
- วุฒิชัย จาหงษ์. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : บารุงสาสน์, 2523.
- วิญญา วิศาลาภรณ์. การวิจัยทางการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- วิณะ สักวาลย์. ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.
- สมเกียรติ เจริญนิม. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- สมใจนึก วรรณพิน. คุณสมบัติของคณบดีตามที่เสนอของครูอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- สมชัย วุฒิปรีชา. "แนวโน้มการศึกษาไทยในอนาคต," ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการเรื่องการบริหารการศึกษากับสังคมยุคใหม่. หน้า 11 - 20. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- _____. "แนวโน้มการจัดการศึกษาในอนาคต," ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้ช่วยศึกษาธิการเขตและศึกษาธิการจังหวัด ปี พ.ศ. 2535. หน้า 1 - 8. กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2535. อัดสำเนา.
- สมบุญ วรรณภพ. หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : บรรณากิจ, 2521.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- _____. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สมภพ โรจนพันธ์, บุญมาก พรหมพวย และภคพร ศรีรัตนตระกูล. นักบริหารระดับโลก : หัวหน้ามือหนึ่งและองค์การมือเหนือ. กรุงเทพฯ : ราชดาริพิมพ์ลิเคชั่น, 2526.

- ลีปนันทน์ เกตุทัต. "อนาคตของไทยและการศึกษาเพื่อปวงชนในอนาคต," ข่าวสารการวิจัย. 15(4) : 3 - 8 ; เมษายน - พฤษภาคม 2528.
- สาคร จันทรทองอ่อน. คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช.
 ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2536.
 อัสสาเนา.
- เสถียร เหลืองอร่าม. มนุษยสัมพันธ์ในองค์การ. กรุงเทพฯ : วัชรินทร์การพิมพ์, 2525.
- เสนห์ ศรีสุวรรณ. "เสนห์นักบริหาร," บริหารธุรกิจ. 14(55) : 81 - 86 ;
 กรกฎาคม - กันยายน 2533.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม. จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต.
 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- อนันต์ ประศาสน์กุล. การเป็นผู้นำชุมชน. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530.
- อนันต์ มาสวัสดิ์. คุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา
 จังหวัดพิษณุโลก. ปริญญาโท กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 พิษณุโลก, 2518. อัสสาเนา.
- อภิรมย์ ณ นคร. หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 รามคำแหง, 2521.
- อรุณ รักธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- อานวย วีรวรรณ. "บัญญัติเจ็ดประการในการสร้างตนให้กลายเป็นบุคคลผู้ประสบความสำเร็จ
 ในชีวิต," ผู้จัดการ (ฉบับพิเศษ). ม.ป.ท., 2535.
- อุทัย หิรัญโต. ประชุมศิลป์ : ศิลปะการเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตรการพิมพ์,
 2524.

- Best, John W. Research in Education. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, 1977.
- Campbell, Roald F. and others. Introduction to Educational Administration. 5th ed. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1978.
- Gannon, Martin J. Management : An Integrated Framework. 2nd ed. Boston : Little Brown and Company, 1982.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw - Hill Book Company, 1973.
- Glueck, William F. Management. Hinsdale, Illinois : The Dryden Press.
- Ghiselli, Edwin E. Exploitation in Managerial Talent. Pacific Palisades, California ; Goodyear Publishing Company, 1971.
- Keith, Devis. Human Behavior at Work. 4th ed. New York : McGraw - Hill Book Company, 1972.
- Knezevich, Stephen. Administration of Public Education. 4th ed. New York : Harper and Row Publishers, 1984.
- Marler, Haslen R. "The High School as Perceived by a Group of Students from 13 Schools in Utah," Dissertation Abstracts International. 23 : 3194-A ; January, 1973.
- Nolte, Chester M. An Introduction to School Administration : Selected Readings. New York : Macmillan Company, 1966.
- Sergiovanni, Thomas and others. Educational Governance and Administration. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1987.
- Sergiovanni, Thomas. Educational Governance and Administration. 2nd ed. Englewood Cliffs, New Jersey ; Prentice - Hall, Inc., 1980.
- Stadt, Ronald W. and others. Managing Career Education Programs. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1974.
- Terry, George R. Principles of Management. 7th ed. Homewood, Illinois : Richard O. Irwin. Inc., 1977.
- Trevata, Robert L. Management. Plano, Texas : Business Publications, Inc., 1982.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจาก
บัณฑิตวิทยาลัย และสถาบันพระบรมราชชนกและผู้วิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว ประสานมิตร โทร. 122
 ที่ ทม 1007/0607 วันที่ 25 มกราคม 2538
 เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางกิตติมาพร โลกาวิทย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชา
 เอกการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญา
 นิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวง
 สาธารณสุข

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สุพิพรรณ พัฒนาพาณิชย์ ประธาน

ผศ.ดร.สุนันท์ สลโกสุม กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความเห็นชอบคือ ขอเชิญ ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ และ ผศ.ดร.กุลยา
 ตันติผลาชีวะ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
 ในความช่วยเหลืออันกรุณาใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตวิทยาลัย

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/0672

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางกิตติมาพร โลกาวิทย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชา
เอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้ มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญา
นิพนธ์ เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวง
สาธารณสุข

ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สุพิพรรณ พัฒนาพาณิชย์

ประธาน

พศ.ดร.สุนันท์ สลโกสุ่ม

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ ดร.เพ็ญใจ สัตยุตม์ ตำแหน่งผู้อำนวยการส่วน
เทคโนโลยีและพัฒนา และ อ.กาญจนา สันติพัฒนาชัย ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถาบันพระบรม
ราชชนก เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/0672

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางกิตติมาพร โลกาวิทย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชา
เอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้ มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวง
สาธารณสุข

ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สุพีพรรณ พัฒนาพาณิชย์

ประธาน

ผศ.ดร.สุนันท์ สลโกสม

กรรมการ

สิ่งที่นิตใดขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม พร้อมทั้งขอให้หัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนมีนาคม 2538 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/0672

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีรัญญา

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางกิตติมาพร โลกาวิทย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชา
เอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้ มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สุพิพรรณ พัฒนาพาณิชย์

ประธาน

พศ.ดร.สุนันท์ สลโกสุม

กรรมการ

สิ่งที่นิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรยตอบแบบสอบถาม

ในระหว่างเดือนมีนาคม 2538 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/0672

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพรัตน์ วชิระ

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางกิตติมาพร โลกาวิทย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้ มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สุพิพรรณ พัฒนาพาณิชย์

ประธาน

ผศ.ดร.สุนันท์ สลโกสุม

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย่อยแบบสอบถาม

ในระหว่างเดือนมีนาคม 2538 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/0672

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 มกราคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางกิตติมาพร โลกาวิทย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชา
เอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้ มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญา
นิพนธ์ เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวง
สาธารณสุข

ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.สุพีพรรณ พัฒนาพาณิชย์

ประธาน

ผศ.ดร.สุนันท์ สลโกสม

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือจากวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี โดยให้หัวหน้าภาควิชาและวิทยาจารย์ วิทยาลัยพยาบาล
หลักสูตร 4 ปี ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนมีนาคม 2538 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญา
นิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ สธ 0216/53/ว 46

สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

21 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล

เนื่องด้วย นางกิตติมาพร โลกาวิทย์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการ
ศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก" ซึ่งต้อง
เก็บรวบรวมข้อมูลโดยหัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ ของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัด กรอกแบบ
สอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ นางกิตติมาพร โลกาวิทย์ เก็บ
รวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

พลศักดิ์ พุ่มวิเศษ

(นายพลศักดิ์ พุ่มวิเศษ)

เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม 8 รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก

ภาควิชาบริหารศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

24 มีนาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามสำหรับหัวหน้าภาควิชา จำนวน – ฉบับ
2. แบบสอบถามสำหรับวิทยากร จำนวน ฉบับ

ข้าพเจ้า นางกิตติมาพร โลกาวิทย์ หัวหน้าฝ่ายบริการการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี ปัจจุบันกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง "คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข" ซึ่งผลการวิจัยเชื่อว่า จะนำข้อมูลที่ได้ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขได้

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดดำเนินการให้หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนภายในเดือนพฤษภาคม 2538 ทั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

กิตติมาพร โลกาวิทย์

(นางกิตติมาพร โลกาวิทย์)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

กระทรวงสาธารณสุข

ผู้วิจัย

นางกิตติมาพร โลกาวิทย์

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร

อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพาณิชย์ ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม กรรมการ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

กระทรวงสาธารณสุข

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล จากความคิดเห็นของหัวหน้าภาควิชาและวิทยากร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยศึกษาคุณลักษณะ 2 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะด้านส่วนตัวและคุณลักษณะด้านวิชาชีพ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

2. การตอบแบบสอบถามชุดนี้ ไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่ ตำแหน่งและหน่วยงานของท่าน แต่ประการใด ผู้วิจัยสงวนคำตอบของท่านเป็นความลับ โดยจะนำเสนอเป็นภาพรวมเท่านั้น จึงขอความกรุณาให้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามความคิดเห็นที่แท้จริงและที่คาดหวังของท่าน

3. แบบสอบถาม มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล โดยให้ท่านพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ในแต่ละด้านว่าผู้บริหารของท่านมีคุณลักษณะใดใน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้ตรงกับความเป็นจริงนั้น

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้ท่านพิจารณาข้อความนั้นเช่นเดียวกัน ถ้าท่านต้องการให้ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีคุณลักษณะระดับใดใน 65 คุณลักษณะนั้น ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงใน [] หน้าข้อความตรงตามความเป็นจริงเกี่ยวกับ
สถานภาพของท่าน

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

[] หัวหน้าภาควิชา

[] วิทยากร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัย
พยาบาล

คำชี้แจง กรุณาพิจารณาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ตาม
ความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือตามระดับที่เป็น
จริงและที่พึงประสงค์ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหาร วิทยาลัยพยาบาล	ระดับความคิดเห็น										สำหรับ ผู้วิจัย
		คุณลักษณะตามที่เป็นจริง					คุณลักษณะที่พึงประสงค์					
		มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด	ที่สุด		กลาง		ที่สุด	
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
0	มีรสนิยมการแต่งกาย											
	เหมาะสมกับกาลเทศะ.	...	...		...	...	...	...		...	...	
00	ความสามารถชักจูงผู้อื่น											
	ให้เห็นคล้อยตาม.....	...	...		...	...	...	...		...	...	

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามต้องการผู้บริหารที่มีคุณลักษณะในการมีรสนิยมการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะอยู่ในระดับมาก

ข้อ 00 แสดงว่า ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลมีความสามารถในการชักจูงผู้อื่นให้เห็นคล้อยตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย และผู้ตอบแบบสอบถามต้องการผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลที่มีคุณลักษณะในเรื่องความสามารถชักจูงผู้อื่นให้เห็นคล้อยตามอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหาร วิทยาลัยพยาบาล	ระดับความคิดเห็น										สำหรับ ผู้วิจัย
		คุณลักษณะตามที่เป็นจริง					คุณลักษณะที่พึงประสงค์					
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	ก. คุณลักษณะด้านส่วนตัว											
	1. <u>ด้านบุคลิกภาพ</u>											
1	ความสุ่มรอบคอบ....	...	...		...	...	...	...		...	...	[] []
2	สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์.	...	...		...	...	...	...		...	...	[] []
3	ความมั่นคงในอารมณ์..	...	...		...	...	...	...		...	...	[] []
4	อารมณ์ขันไม่ เคืองเคียด.....	...	...		...	...	...	...		...	...	[] []
5	มีรสนิยม การแต่งกาย เหมาะสมกับกาลเทศะ.	...	...		...	...	...	...		...	...	[] []
6	แสดงบทบาทของตนเอง ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม.....	...	...		...	...	...	...		...	...	[] []
7	กิริยาสุภาพอ่อนโยน ไม่เย่อหยิ่ง.....	...	...		...	...	...	...		...	...	[] []
8	วาจาสุภาพเรียบร้อย ไม่ชอบพูดคำหยาบ....	...	...		...	...	...	...		...	...	[] []
9	การพูดจาฉะฉาน ชัดเจน.....	...	...		...	...	...	...		...	...	[] []

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหาร วิทยาลัยพยาบาล	ระดับความคิดเห็น										สำหรับ ผู้วิจัย
		คุณลักษณะตามที่เป็นจริง					คุณลักษณะที่พึงประสงค์					
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
12	สามารถประสานงาน การศึกษาระหว่าง สถาบันกับแหล่งศึกษา ภาคปฏิบัติได้เป็นอย่างดี	...	...		...	...	...	...		...	...	[] []
13	ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดกิจกรรมนักศึกษา ให้สอดคล้องกับการ ทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรมของชาติ....	...	...		...	...	...	...		...	...	[] []

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

นางกิตติมาพร โสกาวิทย์

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข

บทคัดย่อ
ของ
กิตติมาพร โลกาวิทย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของ
ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ด้านส่วนตัว
3 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำและด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านวิชาชีพใน
2 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ และด้านความสามารถในการบริหารงานตามความคิดเห็นของ
หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และเพื่อหา
ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ
ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านวิชาการ และด้านความสามารถในการบริหารงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 706 คน จำแนกเป็น หัวหน้าภาควิชา จำนวน
154 คน และวิทยากรย์ จำนวน 552 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น
แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 65 ข้อ เกี่ยวกับคุณลักษณะทั้ง 5 ด้าน
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน

ผลการวิจัยสำคัญ พอสรุปได้ดังนี้

1. หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวง
สาธารณสุข มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล อยู่ในระดับมาก
ในด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านวิชาการและอยู่ในระดับปานกลางในด้าน
มนุษยสัมพันธ์ และความสามารถในการบริหารงาน

2. หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวง
สาธารณสุข มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล อยู่ในระดับ
มากที่สุด ทั้งในด้านคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ

3. หัวหน้าภาควิชาและวิทยากรย์ มีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็น
จริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ของ
สเปียร์แมนเรียงตามลำดับจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ
ด้านความสามารถในการบริหาร และด้านความเป็นผู้นำ

CHARACTERISTICS OF THE NURSING COLLEGE ADMINISTRATORS
UNDER THE PHRABOROMARAJCHANOK INSTITUTE IN
THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

AN ABSTRACT
BY
KITTIMAPORN LOKAVIT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education Degree in Education Administration
at Srinakharinwirot University

March 1996

The purposes of this research were to study the actual and expected characteristics of the nursing college administrators under the Phraboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health, as perceived by the department heads and teaching staff in three personal aspects : personality, leadership, and human relationship, and two professional aspects: academic and management ability; and to find out the relationship between the actual and expected characteristics in all five aspects: personality, leadership, human relationship, academic, and management ability.

The sample used in this research included 706 persons, classified into 154 department heads, and 552 teaching staff. The instrument used for collecting the data was the five-point-rating scale questionnaire with 65 items on characteristics in five aspects. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, and Spearman's Rank-Order Correlation.

The main research findings were summarized as follows:

1. The department heads and teaching staff perceived the actual characteristics of the nursing college administrators under the Phraboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health, at a high level in personality, leadership, and academic aspects, and at a moderate level in human relationship and management ability aspects.

2. The department heads and teaching staff perceived the expected characteristics of the nursing college administrators under the Phraboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health, at the highest level in both personal and professional aspects.

3. The department heads and teaching staff perceived as a whole the actual and expected characteristics of the nursing college administrators under the Phraboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health, with statistically significant relationship at the .05 level, and with Spearman's Rank-Order Correlation coefficients ranged from high to low in human relationship, personality, academic, management ability, and relationship aspects repectively.